

Spolufinancováno
Evropskou unií

STRATEGICKÝ RÁMEC PRIORIT DO ROKU 2028 MAP IV VZDĚLÁVÁNÍ OLOMOUC

Název projektu: Místní akční plán IV vzdělávání Olomouc
Registrační číslo projektu: reg.č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008361
Datum schválení aktualizace: 21. 10. 2024

1. Vize

Globální cíl: Inovovat předškolní a základní vzdělávání, které povede ke zvýšení dostupnosti, udržitelnosti, inkluzivnosti a kvality škol a k uplatnění absolventů na současném trhu práce.

VIZE

1. **Dostupné, environmentálně odpovědné a udržitelné školy**, disponující dostatečnou kapacitou i materiálovým vybavením, s kvalitním vzdělávacím systémem, jenž jsou školy schopny průběžně vyhodnocovat a evaluovat.
2. **Inkluzivní školy** a školská zařízení, otevřené všem dětem a žákům bez ohledu na jejich zdravotní či sociální stav, jež jsou dostatečně materiálově i personálně vybaveny pro adekvátní aplikaci podpůrných opatření, směřující k podpoře začlenění dětí a žáků se specifickými potřebami nejen, v rámci výuky, ale i v době mimo vyučování.
3. **Kvalitní pedagogové a poradenští pracovníci**, kteří jsou schopni předávat dětem a žákům aktuální poznatky nejen pro současný trh práce, ale i jako trvalou hodnotu pro rozvoj plnohodnotného a udržitelného života v současné společnosti, a rovněž jsou schopni vytvářet kvalitní a příznivé klima pro zdravý vývoj dětí a žáků.
4. **Kvalitní moderní výuka** s využitím inovativních didaktických forem, které umožňují žákům, aby byli aktivními účastníky svého vlastního učení a byli schopni rozvíjet své klíčové kompetence v reálných situacích a s udržitelným dopadem na společnost a přírodu.

2. Popis zapojení aktérů

Do tvorby dokumentu MAP jsou zapojeny tyto skupiny:

Pedagogičtí pracovníci

Pedagogičtí pracovníci jsou zapojeni do pracovních skupin a řídicího výboru, které mají přímý vliv na tvorbu dokumentu – na stanovení klíčových problémů, stanovení priorit, cílů. Pedagogičtí pracovníci budou v projektu zapojeni i v dalších aktivitách např. v realizaci akčních plánů.

Vedoucí pracovníci škol

Vedoucí pracovníci škol jsou zapojeni do pracovních skupin, které jsou tematicky rozdělené a které se vždy věnují své oblasti při tvorbě dokumentu MAP.

Několik vedoucích pracovníků škol se účastní řídicího výboru MAP. Touto cestou mohou ovlivnit tvorbu dokumentu MAP.

Dále realizační tým s vedením škol pravidelně komunikuje a realizuje připomínkovací a konzultační proces v rámci MAP. V rámci komunikace dochází také ke zjišťování potřeb přímo od vedoucích pracovníků škol.

Všichni vedoucí pracovníci škol mají možnost účastnit se aktivit projektu MAP a podílet se na realizaci akčních plánů.

Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání

Zástupci neformálního vzdělávání jsou členy pracovních skupin i řídicího výboru MAP. Mohou tedy aktivně ovlivňovat podobu dokumentu a navrhnout aktivity do akčních plánů.

Pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu

Podstatnou roli v tvorbě dokumentu má odborný konzultant z Univerzity Palackého v Olomouci. Dohlíží na správný vývoj dokumentu, metodicky vede činnost realizačního týmu a pracovních skupin.

Součástí každé odborné pracovní skupiny je vždy zástupce Univerzity Palackého v Olomouci – odborník na danou problematiku.

Rodiče dětí a žáků

Aktivní rodiče se můžou zapojit do tvorby dokumentu MAP prostřednictvím své účasti v řídicím výboru, spolupráce při aktivitách MPA (např. dotazníkové šetření pro rodiče), sledováním webu a FB k projektu. Každá zapojená škola byla požádána o zveřejnění informace na svém webu a u vstupu do školy k zveřejnění informace ohledně zapojení školy do projektu.

Veřejnost

Veřejnost je oslokována formou článků v Olomouckých listech distribuovaných do schránek občanů města Olomouce. Na webu projektu jsou zveřejňovány pracovní verze dokumentů, ke kterým se může i veřejnost vyjádřit.

Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice

Součástí realizačního týmu jsou zaměstnanci veřejné správy. Jedná se především o zástupce odboru školství na magistrátu, kteří mají dlouholeté zkušenosti s danou problematikou. Ve funkci věcného manažera a garanta za školství mají přímý vliv na tvorbu dokumentu.

Zástupci zřizovatelů škol (úředníci i volení zástupci) působí v řídicím výboru, který je vrcholným orgánem celého projektu, který se k dokumentu vyjadřuje, projednává jej a na závěr schvaluje. Někteří zástupci zřizovatelů jsou také členy pracovních skupin.

3. Popis priorit a cílů

Prioritní oblast rozvoje 1: Dostupnost a udržitelnost škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

- Specifický cíl 1.1.1 Zvýšení kapacit a rozvoj infrastruktury škol
- Specifický cíl 1.1.2 Energeticky úsporná a udržitelná opatření mateřských a základních škol
- Specifický cíl 1.1.3 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

Prioritní oblast rozvoje 2: Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.1 – Systémová podpora asistentů pedagoga

- Specifický cíl 2.1.1 Další vzdělávání asistentů pedagoga

Strategický cíl 2.2 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Specifický cíl 2.2.1 Podpora vzdělávání dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření či ohrožených školním neúspěchem
- Specifický cíl 2.2.2 Podpora nadaných dětí a žáků
- Specifický cíl 2.2.3 Podpora integrace cizinců do škol a dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem

Strategický cíl 2.3 – Vytváření příznivého školního klimatu pro zdravý vývoj jedince

- Specifický cíl 2.3.1 Podpora rozvoje pedagogicko-psychologického a speciálně-psychologického poradenství
- Specifický cíl 2.3.2 Podpora výchovného poradenství
- Specifický cíl 2.3.3 Podpora prevence sociálně-patologických jevů
- Specifický cíl 2.3.4 Podpora duševního zdraví žáků (wellbeing)

Prioritní oblast rozvoje 3: Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj základních (pre)gramotností dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

- Specifický cíl 3.1.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy
- Specifický cíl 3.1.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Strategický cíl 3.2 – Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

- Specifický cíl 3.2.1 Rozvoj komunikativní kompetence, kompetence k učení a k řešení problémů dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

- Specifický cíl 3.2.2 Rozvoj pracovní kompetence dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy
- Specifický cíl 3.2.3 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy
- Specifický cíl 3.2.4 Rozvoj kulturní kompetence dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Strategický cíl 3.3 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

- Specifický cíl 3.3.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy
- Specifický cíl 3.3.2 Rozvoj polytechnického vzdělávání a EVVO dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Prioritní oblast rozvoje 4: Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.1 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol

- Specifický cíl 4.1.1 Vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu
- Specifický cíl 4.1.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol v oblasti rovných příležitostí a podpůrných opatření
- Specifický cíl 4.1.3 Vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol v oblasti digitálních dovedností
- Specifický cíl 4.1.4 Další systémová podpora pedagogických pracovníků

Strategický cíl 4.2 – Spolupráce ve vzdělávání

- Specifický cíl 4.2.1 Podpora vzájemné spolupráce mateřských a základních škol směrem k budování znalostních kapacit
- Specifický cíl 4.2.2 Podpora vzájemné spolupráce základních a středních škol směrem k budování znalostních kapacit
- Specifický cíl 4.2.3 Podpora spolupráce mateřských a základních škol s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ
- Specifický cíl 4.2.4 Vzájemná spolupráce pracovníků ve vzdělávání a regionálních aktérů při výměně zkušeností dobré praxe

3.1 Prioritní oblast rozvoje 1

1. Dostupnost a udržitelnost škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.1 Zvýšení kapacit a rozvoj infrastruktury škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

MŠ:

V počátečním sledovaném období MAP (2011–2015) bylo zřizováno v řešeném území 98 mateřských škol (MŠ) obcemi, 5 MŠ krajem, 1 MŠ registrovanou církví, 1 MŠ Univerzitou Palackého Olomouc a 10 MŠ dalšími zřizovateli. Uvedené MŠ navštěvovalo v roce 2015 celkem 6 427 dětí. Vzhledem k narůstajícím počtům narozených dětí rozšiřovali jednotliví zřizovatelé kapacity svých MŠ v rámci prostorových a finančních možností.

Novela školského zákona ukládá povinnou docházku do MŠ poslední rok před nástupem do ZŠ a současně umístování dětí mladších 3 let. Lze předpokládat, že děti předškolní již MŠ navštěvují téměř ve 100 %, v tomto ohledu by tedy novela neměla výrazně ovlivnit počet neumístěných dětí. V návaznosti na nově vzniklou povinnost obcí zajistit místa v MŠ pro děti mladší 3 let a pro všechny děti předškolního věku není, přes plánované rozšiřování kapacity MŠ, stále dostatek volných míst v MŠ.

Je tedy nutno nadále průběžně zajišťovat takové podmínky, aby přijetí dětí do MŠ bylo dostupné pro všechny rodiny, které o umístění dítěte do MŠ mají zájem, a aby byly naplněny požadavky školského zákona na postupné vytváření nárokových míst pro jednotlivé věkové skupiny. Záměry na rozšíření kapacit MŠ v území řešeném MAP – rozšíření kapacit je plánováno buď rekonstrukcí stávajících prostor MŠ, nebo přístavbami (podrobněji viz seznam projektových záměrů – Investiční priority). Tato potřeba trvá i pro MAP IV.

Současně s budováním kapacit škol vzniká i adekvátní potřeba budování dětských sportovišť, zahrad pro nová oddělení mateřských škol. Kromě samotných stavebních investic ke zvýšení kapacity MŠ, které povedou ke zlepšení prostorových a estetických podmínek předškolního vzdělávání, je cílem i zvyšování úrovně výchovně vzdělávacího procesu v mateřských školách v souladu se Strategickým cílem MAP ORP Olomouc Evaluace průběhu vzdělávání.

Součástí budování infrastruktury MŠ je také pořízení vybavení k rozvoji příznivého klimatu a prostředí a didaktických pomůcek na podporu moderních vzdělávacích metod v mateřských školách.

Požadavek na vybavení vnitřního prostředí (jedná se zejména o vybavení tříd, heren, tělocvičen) je v pořadí priorit ve výstupu z šetření realizovaném MŠMT na prvním místě – potřebu vyplnilo 62 MŠ, tj. téměř 84 % mateřských škol. Potřeba vybavení tříd a heren zahrnuje také vybavení pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V MŠ zcela chybí bezbariérový nábytek.

Další oblasti na pořízení vybavení je oblast pomůcek pro potřeby vzdělávání. Jedná se o pořízení interaktivních tabulí, didaktických pomůcek běžných a pro děti se SVP, audiovizuální technikou, ale také výpočetní technikou pro pedagogy a vybavení pro

polytechnické vzdělávání. Z údajů MŠMT vyplývá 75,7% zájem škol o vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků a 73,0 % škol deklaruje zájem o pořízení nových didaktických pomůcek, 63,5 % škol pak o interaktivní tabuli, stejné procento požaduje nákup pomůcek pro děti se SVP.

Vzhledem k tomu, že se jedná o cíl dlouhodobý a je nutná jeho průběžná realizace a zároveň se jedná o opatření podporující oblast zavádění inkluze, bude postupně realizován i v rámci opatření MAP IV.

ZŠ:

Dostatečná kapacita základních škol je jedním z hlavních cílů MŠMT v regionálním školství – nejde pouze o jednorázovou podporu, ale o nastavení dlouhodobého systému podpory.

Předpokládáme, že i v nadcházejících pěti letech bude podle demografického vývoje do škol v ORP Olomouc nastupovat vysoký počet dětí. I když dle kapacit zapsaných do rejstříku škol se zdá být kapacita základních škol (ZŠ) dostatečná, tyto údaje nemusí odpovídat skutečnosti, a to zejm. se vznikem počítačových učeben či odborných učeben, které nelze využívat jako kmenových tříd, což má za následek snížení reálné kapacity. Dalším důvodem nedostatečného počtu tříd je zřizování nových oddělení školních družin. Tato potřeba vzniká s rostoucím počtem žáků ve školách.

Nedostatek kapacity ZŠ nevzniká v rámci území rovnoměrně. Podle hustoty zástavby, druhu zástavby, věkové struktury obyvatel, příp. také místa výkonu práce může být v obcích nebo částech města na straně jedné nedostatek kapacity, na straně druhé v jiných obcích a částech města bude kapacita volná. Rodičům ze spádových obvodů s nedostatečnou kapacitou základní školy mohou být nabídnuté školy s volnou kapacitou. Také na základě legislativních změn v oblasti inkluze a s ohledem na migraci obyvatel vznikají vyšší potřeby na počet míst v základních školách a je nutné zajistit takovou kapacitu základních škol, aby bylo základní vzdělávání v souladu se zákonem umožněno všem dětem.

Na základě výše uvedeného předpokládáme, že celková kapacita základních škol na území ORP Olomouc nebude dostatečná.

Z agregovaných výsledků šetření MŠMT v rámci MAP I jednoznačně vyplynul zájem škol o stavební úpravy – potřeba výstavby a přístavby základních škol v území ORP Olomouc se umístila na 5. místě – 32 škol vyjádřilo potřebu výstavby a přístavby, což je 55,2 % z celkového počtu škol, které se šetření zúčastnily. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí deklarovalo 87,9 % škol v ORP Olomouc, přičemž prioritizaci této oblasti v prvních letech (2016-2018) deklarovalo 62,1 % škol. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov uvedlo 74,1 %. Stavební úpravy a rekonstrukce školních jídelen, družin, klubů 58,6 % škol a stavební úpravy a rekonstrukce kmenových tříd pak 56,9 %. Z pohledu priorit k realizaci v letech 2016–2018 se výstavba a přístavba ocitá hned na 3. místě – 26 škol, tj. 44,8 %, považuje za potřebné realizovat toto opatření v prvních letech projektu. V porovnání s Českou republikou byla výstavba a přístavba v ORP Olomouc realizována v uplynulých 5 letech ve větší míře – ČR 5,7 %, ORP 6,9 %.

Cílem opatření je navýšit kapacitu základních škol vybudováním odborných učeben výstavbou, přístavbou nebo vestavbou (podle možností a období původní výstavby škol) tak, aby nedošlo k omezení počtu kmenových tříd, příp. tak, aby odborná učebna mohla být zároveň využívána jako učebna kmenová, a to v takové podobě, aby mohla být

využívána i žáky se specifickými potřebami (zahrnuje i případné bezbariérové úpravy a vybavení kompenzačními pomůckami). V souvislosti s tímto opatřením je potřeba provést změnu zápisu v rejstříku škol, a to ne pouze u škol s nově vybudovanými odbornými učebnami, ale u všech škol zjistit reálnou kapacitu a nastavení reálné – skutečné kapacity je nutné provést v součinnosti s hygienickou stanicí.

V rámci MAP I bylo zrealizováno několik opatření, díky kterým se podařilo navýšit kapacitu základních škol a vybudovat některé odborné učebny. Přesto i v dalším období MAP II přetrvává zejména potřeba budování odborných učeben.

Navýšením kapacity ZŠ v rámci odborných/kmenových učeben, a tudíž možností přijmout do školy více žáků, vzrůstá zároveň adekvátní potřeba rozšíření kapacit školních družin a počtu míst v jídelnách škol. Proto je nezbytné provést rovněž stavební úpravy a rekonstrukce školních družin a jídelen (tuto potřebu deklarovalo v agregovaných datech MŠMT 58,6 % škol ORP Olomouc).

Rozvoj kapacit základních škol je v souladu s cíli na národní úrovni a s programovým prohlášením koaliční vlády. Rozvoj kapacit základních škol je podporovaný zejména v obcích se sociálně vyloučenou lokalitou, do které spadá také Olomouc.

Rozvoj kapacit základních škol v souvislosti se zřizováním odborných učeben pro rozvoj polytechnických dovedností je také v souladu s Konceptí rozvoje školství statutárního města Olomouce.

Aby bylo dosaženo celkového rozvoje školy, je nutné současně se vzdělávacím rozvojem budovat infrastrukturu, která podněcuje vytváření příznivého prostředí a klimatu školy. Žáci, zaměstnanci školy, rodiče, veřejnost vnímají školu jako celek, nezaměřují se pouze na vybavenost tříd a kvalitu vzdělávání. První dojem ze školy v nich zanechává celkový vnější vzhled a následně vnitřní prostory a systém vzdělávání.

V rámci infrastruktury je třeba na školách (do)vybudovat: odborné učebny na podporu polytechnického a přírodovědného vzdělávání, vč. cvičných kuchyněk, učebny cizích jazyků na podporu rozvoje aktivního používání cizího jazyka, učebny ICT (příp. výměna techniky), podnětné vnitřní prostředí zahrnující vybavenost kmenových tříd, vytvoření vzdělávacích prostor také v chodbách a ostatních komunikačních prostorech, nové třídy školních družin, moderní prostředí školních kuchyní s moderním velkokuchyňským zařízením, knihovny a informační centra a budovat ostatní infrastrukturu vyžadující současný stav budov škol.

Potřeba základních škol nevzniká pouze v oblasti stavebních investic, ale také v modernizaci vybavení kmenových a odborných učeben, školních družin a školních jídelen, tělocvičen, knihoven a také v pořízení bezbariérového nábytku, přístrojů a elektrotechniky pro žáky se SVP. ZŠ mají také mnohdy zastaralou výpočetní techniku a na jejich obnovu nemají dostatek finančních prostředků. Podpora by měla být také namířena na obnovu a doplnění počítačových učeben a současně s tím také pořízení interaktivních tabulí. Neméně důležitou oblastí jsou didaktické pomůcky, které je nutné také v základních školách modernizovat a doplnit. Ve školách je nedostatek didaktických pomůcek pro žáky se SVP.

ZŠ v ORP si tyto potřeby uvědomují, neboť z agregovaných dat MŠMT vyplynulo, že 86,2 % škol deklaruje potřebu pořízení interaktivní tabule nebo softwaru pro ICT techniku, 84,5 % potřebuje vybavení počítačové učebny, 81,0 % stojí o nákup nových didaktických pomůcek, 75,9 % požaduje vybavení mobilní počítačové učebny a 72,4 % materiálové vybavení kmenových tříd.

Rozvoj materiálového vybavení ZŠ v řešeném území MAP je nezbytné podporovat zejména v oblastech (za předpokladu respektování zajištění bezbariérového přístupu):

1. polytechnické vzdělávání

V současné době je v ZŠ systematicky realizováno polytechnické vzdělávání žáků. Podpora polytechnického vzdělávání probíhá až na národní úrovni. Aby bylo možné polytechnické vzdělávání rozvinout na praktickou činnost, je nutné vybudovat ve školách odborné učebny, a to jak dílenské a cvičné kuchyňky, tak také přírodovědné laboratoře. Současně je nutné odborné učebny také vybavit odpovídajícími zařízeními a pomůckami.

2. výuka cizích jazyků

Jazykové vzdělávání je dnes povinnou a běžnou součástí ŠVP. Rozvoj jazykových kompetencí je podporován na národní úrovni. Kromě zvládnutí základů cizího jazyka je nutné se zaměřit zejména na konverzaci a nácvik praktických dovedností, které vyžadují potřebné materiálové zabezpečení. Ve školách je potřeba (do)vybudovat jazykové učebny s moderním vybavením, tzv. jazykové laboratoře. Jazykové laboratoře podporují rozvoj konverzace, pomáhají žákům překonat ostych při dialogu, učitel má možnost zapojit do dialogu vybrané žáky a ostatní žáci pracují samostatně na zadaných úkolech.

3. rozvoj ICT

Počítačové a interaktivní učebny jsou již neodmyslitelnou součástí vybavení škol a využívání ICT techniky ve výuce nabývá stále většího významu. V posledních letech si školy vybudovaly z dotačních programů počítačové a interaktivní učebny, ale počet učeben vybavených moderní technikou je žádoucí neustále rozšiřovat, aby všichni pedagogové měli možnost zatraktivnit svoji výuku kombinací různých metod a mohli nabídnout žákům možnost aktivního zapojení do výuky právě prostřednictvím moderních výukových metod a techniky a vedli je k samostatnému řešení úkolů a hledání správných odpovědí na otázky. Kromě malého počtu učeben vybavených ICT technikou, je tato technika, vzhledem k rychlému vývoji novinek, již opotřebovaná a zastaralá. Pozornost v této oblasti je tedy nutné v ZŠ zaměřit na rozšiřování počtu počítačových učeben a učeben vybavených interaktivní technikou a současně na postupnou modernizaci vybavení.

4. rozvoj podnětného vnitřního prostředí

Odpovídající vybavení tříd, dostatek didaktických pomůcek, vytváření tematických koutků v komunikačních prostorách škol (chodby, vestibuly apod.) k podpoře vzdělávacích aktivit jako je např. floristika k podpoře přírodovědných kompetencí, podpora podnikavosti jako podpora finančních kompetencí, nakladatelství či školní knihovny jako podpora čtenářských dovedností – to vše tvoří vnitřní prostředí, které napomáhá vytvářet přátelské klima školy a podporovat u žáků rozšiřování znalosti a dovednosti žáků. Všechny výše popsané atributy vnitřního prostředí jsou v současné době ve školách nedostatečné a je nutné zaměřit se na úpravy interiérů škol a na obnovu a pořízení nových didaktických pomůcek.

5. podpora rozvoje školních družin a školních jídelen

S vyšším počtem žáků v základních školách vzniká potřeba více tříd pro **školní družiny**. Třídy školních družin jsou v současné době zřízené většinou v kmenových třídách a mohou být využívány z kapacitních důvodů zejména žáky nejnižších ročníků, přestože i rodiče žáků čtvrtých, pátých tříd by měli zájem využívat služby družiny pro jejich dítě např. z důvodu pracovní vytíženosti a potřeby zajistit pro své dítě bezpečné a podnětné prostředí po dobu jejich nepřítomnosti. Samostatné třídy přizpůsobené činností školní družiny již v základních školách téměř nejsou. V souladu s předpokládaným demografickým vývojem bude také počet žáků ve školních družinách narůstat a její současná kapacita bude nedostatečná. Je tedy zřejmé, že do budování infrastruktury základních škol je potřeba zařadit také budování tříd školních družin.

Z šetření projektových námětů v ORP vyplynula také potřeba **modernizace školních**

jídelen. Příprava stravy a stravování žáků v čistém, hygienickém a moderním prostředí je základem zdravého stravování.

6. knihovny a informační centra

Knihovny a informační centra podporují rozvoj čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností žáků a v některých školách jsou již zřízeny školní knihovny, které mohou využívat žáci s pedagogy jak ve vyučování, tak i mimo vyučování, a tyto knihovny jsou často i místem pořádání jiných vzdělávacích akcí (přednášky pro žáky, divadelní představení apod.). Kromě podpory čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností podporují tato místa svým zaměřením eliminaci sociálně patologických jevů u žáků. Z uvedených důvodů je potřebné zaměřit se ve školách na vybudování čtenářských klubů a informačních center.

7. ostatní infrastruktura

Ostatní infrastruktura zajišťuje celkový dobrý stav budov. Tvoří ji rekonstrukce budov, podlah, přístavba šaten, výměna střešních krytin, rekonstrukce elektroinstalace, opatření k odstranění vlhkosti starých budov.

Rozvoj infrastruktury škol je v souladu s cíli na národní, krajské a obecní úrovni. V rámci šetření potřeb ve vzdělávací oblasti provedlo MŠMT také šetření ke zjištění nedostatečné infrastruktury a vybavení základních škol.

Vzhledem k tomu, že se jedná o cíl dlouhodobý a je nutná jeho průběžná realizace a zároveň se jedná o opatření podporující oblast zavádění inkluze, bude postupně realizován i v rámci opatření MAP IV.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita.*

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

Indikátor:

počet míst, o které byla navýšena kapacita, počet dětí a žáků, kterých se opatření týká, počet mateřských a základních škol, kterým se díky rekonstrukcím (včetně bezbariérového přístupu) zlepšily podmínky pro vzdělávání dětí a žáků, počet rodin, kterým bude nabídnuta péče o děti (a tím umožněno zapojení obou rodičů do zaměstnání). Počet nově vybudovaných odborných učeben, kapacita odborných učeben, počet odborných učeben s dvojitým využitím, nově vzniklá kapacita získáním odborných učeben. Počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, počet podpořených mateřských škol, počet modernizovaných tříd, počet MŠ vybavených didaktickými pomůckami. Počet odborných učeben, počet cvičných kuchyněk, počet knihoven s čtenářskými kluby a informačních center, počet počítačových učeben, počet učeben cizích jazyků, počet tříd školních družin, počet modernizovaných školních jídelen – kuchyní, počet komunikačních prostor vybavených pro rozvoj vzdělávání.

1. Dostupnost a udržitelnost škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.2 Energetická úsporná opatření mateřských a základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Mateřské a základní školy vynakládají nemalé finanční prostředky z rozpočtu zřizovatelů na zajištění provozu. Již v předešlém plánovacím období byly pro snížení provozních nákladů využity finanční prostředky zejména z Operačního programu Životní prostředí na snížení energetické náročnosti budov škol. Stěžejní opatření spočívala v zateplení plášťů budov a ve výměně oken, příp. také v zateplení střech a půdních prostor.

Provedená opatření umožnila školám a zřizovatelům zaměřit pozornost na další údržbu objektů, kterou bylo možné financovat z uspořené náklady na energiích. Energetická opatření vykazují úsporu zejména v oblasti vytápění objektů a jsou v souladu s efektivním využíváním zdrojů konečnými spotřebiteli. Energetická úsporná opatření pomáhají vytvářet celkové kulturní prostředí školy a následně působí také na klima školy.

Opatření je v souladu se státní politikou ČR v oblasti životního prostředí, která podporuje úsporu energií.

V dalším období je potřeba pokračovat v energetických opatřeních, aby bylo možné dosáhnout 100 % zajištění budov na těch školách, na kterých je možné tato opatření realizovat (ne na všech budovách je to možné, např. historické budovy apod. je třeba z realizace opatření vyjmout) proti únikům energií a pomoci tak naplňovat státní politiku ochrany životního prostředí.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl nemá přímou vazbu na povinná a doporučená opatření MAP. Opatření napomáhá vytvářet celkové kulturní prostředí školy.

Indikátor: počet škol, na nichž byla energetická opatření realizována, počet žáků a zaměstnanců škol.

1. Dostupnost a udržitelnost škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.3 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zájmové vzdělávání stejně jako neformální vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Protože se v posledních letech zvyšuje zájem o mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a mládeže, je nutné, aby školy, SVČ a NNO na tuto skutečnost reagovaly a v období několika příštích let se na zvýšený zájem o volnočasové aktivity ze strany dětí a mládeže připravily.

Cílem bude rozvíjet materiálně-technické zázemí pro rozšíření nabídky volnočasových aktivit, jednak dle přání a zájmu ze strany dětí a mládeže, a jednak podle potřeb území ORP Olomouc. Zájmové vzdělávání bude realizováno zejména prostřednictvím krajského pracoviště pro neformální vzdělávání, Domu dětí a mládeže (DDM), a dále dalších SVČ a NNO v ORP.

Záměr rozšíření spektra zájmového vzdělávání je doložen zájmem dětí a mládeže o volnočasové činnosti, jak lze vyčíst např. ze statistik Domů dětí a mládeže, kdy se od roku 2010 do roku 2015 zvýšil počet dětí a mládeže v zájmových útvarech z 1720 na 1961. Rovněž v jiných druzích činností dochází k nárůstu zájemců o zájmové činnosti.

Toto rozšíření spektra aktivit znamenajících zapojení dětí a mládeže do vhodného a smysluplného trávení volného času, pak bude jednak více rozvíjet jejich osobnost a kompetence a současně se dá také předpokládat, že dojde k výrazné eliminaci sociálně patologických jevů.

Návrh opatření:

Protože v rámci stávajících SVČ nelze z prostorových důvodů provádět přístavby ani navyšovat kapacitu učeben, je třeba rekonstruovat a dovybavit stávající učebny, tělocvičnu, taneční sál, školní hřiště a školní zahrady tak, aby mohlo dojít ke zkvalitnění a rozšíření spektra činností a také proto, že tyto prostory mohou v dopoledních hodinách využívat ke svým činnostem MŠ a ZŠ. V rámci rovných příležitostí pro všechny zájemce z řad dětí a mládeže bude nutné vybudovat v budovách DDM Olomouc bezbariérový přístup do učeben a tělocvičny.

Oblast systematické podpory neformálního vzdělávání není stále dostatečně rozvinutá, je proto nutné ji nadále podpořit.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita* a doporučená opatření MAP: *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a průřezové a volitelné téma: *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

Indikátor: počet podpořených vzdělávacích zařízení, počet zrekonstruovaných místností, hřišť a zahrad; počet vybavených učeben, počty účastníků zájmového vzdělávání, počty škol využívající kapacity učeben SVČ v dopoledních hodinách, kdy neprobíhá zájmové vzdělávání, kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení.

3.2 Prioritní oblast rozvoje 2

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.1 – Systémová podpora asistentů pedagoga

Specifický cíl 2.1.1 Další vzdělávání asistentů pedagoga

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Asistent pedagoga je pedagogickým pracovníkem, který poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále „žáků“) se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření, které jim bylo doporučeno. Hlavním cílem jeho působení je podpora práce pedagoga při práci se žáky, kteří vyžadují zvýšenou míru podpory ve vzdělávání. Působení asistenta pedagoga je jedním z nástrojů inkluzivního modelu vzdělávání. Asistent pedagoga pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb. Výčet činností je uveden v § 5 odst. 3 a 4 vyhl. 27/2016. Podpůrné opatření spočívající ve využití asistenta pedagoga do třídy, oddělení, studijní skupiny (dále „třída“), ve které se vzdělává žák/žáci se speciálními vzdělávacími potřebami lze zřídit v souladu s §16 odst. 2 písm. g) zákona č. 82/2015 (novela školského zákona) a § 5 vyhl. 27/2016 Sb. (Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných). Podkladem ke zřízení funkce asistenta pedagoga je v souladu s platnou legislativou“ nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení zapsaného v rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum).

Využití podpory asistenta pedagoga je vhodné tehdy, pokud nároky na podporu pedagoga při práci se žákem/žáky ve výuce vyžadují činnosti další osoby, která pomůže zkvalitnit práci se žákem/žáky s cílem respektování individuálních specifik žáka. Současně je vždy třeba posoudit, zda neexistují jiné varianty podpory jak pedagoga, tak i žáka/žáků (pomůcky, úpravy práce pedagoga atd.).

Z agregovaného popisu potřeb škol plyne, že školy potřebují pomoci v oblasti kvalitního vzdělávání zejména asistentů pedagoga.

Ke kvalitní práci asistenta pedagoga je nezbytná odborná příprava i následné DVPP reagující na legislativní změny v této oblasti a na profesní podporu růstu kompetencí nejen asistentů pedagoga, ale i učitelů, kteří s ním ve výchovně vzdělávacím procesu spolupracují. Stávající kurzy, ale dosud nedostatečně reagují na novelu školského zákona, jež se sebou přináší systém podpůrných opatření a je tedy zcela nezbytné, aby došlo k inovaci vzdělávacích programů, jež jsou zacíleny na pozici asistenta pedagoga, nezbytné je jejich další vzdělávání. Klíčovou výhodou olomoucké aglomerace je skutečnost, že zde na PdF UP celý systém podpůrných opatření i jeho obsahové a metodické pojetí vzniklo a je tedy možno velmi rychle a kvalitně provést potřebné inovace.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor: počet proškolených asistentů pedagoga v DVPP, počet nově kvalifikovaných

asistentů pedagoga, počet inovovaných vzdělávacích programů asistenta pedagoga na základě novely školského zákona.

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.2 – Podpora vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Specifický cíl 2.2.1 Podpora vzdělávání dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření či ohrožených školním neúspěchem

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Novela školského zákona č 82/2015 Sb. zavádí pro školy povinnost vyrovnat podmínky pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby došlo k rozvoji jejich klíčových kompetencí v maximální možné míře, a to v hlavním vzdělávacím proudu. Děje se tak prostřednictvím podpůrných opatření, která představují zákonné finanční nároky.

Z analýzy agregovaných dat MŠMT pro ZŠ v ORP vyplynulo, že inkluzivní vzdělávání je u ZŠ nejvíce rozvinutou oblast a čtvrtou nejvíce rozvinutou oblastí u MŠ. Z agregovaného popisu potřeb škol pro ZŠ v oblasti inkluzivního vzdělávání vyplynuly tyto priority:

Priorita č. 1

Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.)

Priorita č. 2

Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy

Priorita č. 3

Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.)

Přestože jsou děti se SVP v běžných školách již poměrně dlouho začleňovány, doposud nebyla dostatečně zajištěna odpovídající finanční podpora pro jejich kvalitní vzdělávání. Řada škol nemá vytvořený systém podpory vzdělávání pro děti se zdravotním znevýhodněním. Chybí finance pro zajištění asistentů pedagoga. Pedagogové mají ve třídách velké počty dětí, což jim často znemožňuje se v dostatečné míře věnovat dětem se zdravotním postižením individuálně. Chybí dostatečná informovanost veřejnosti – rodičů – ohledně přínosu inkluze pro všechny. Školská poradenská zařízení jsou přetížena, nestíhají v dostačujícím tempu diagnostikovat žáky se zdravotním znevýhodněním.

Podpůrná opatření s jejich zákonnými finančními nároky, šablony, IROP aj. by mohly být klíčem k zajištění dostatečného objemu finančních prostředků pro kvalitní vzdělávání dětí se zdravotním postižením. Prostřednictvím šablon mohou školy čerpat finance na vzdělávání

pedagogů i rodičů v oblasti inkluze.

Dále je potřeba posílit síť školských poradenských zařízení pro snížení čekacích dob na vyšetření a plnění zákonných lhůt k vydání doporučujícího posouzení vrovnání SVP. Jako možná, jako možná a důležitá se jeví také spolupráce škol s Centrem aplikovaných pohybových aktivit – APA - <https://apa.upol.cz/>.

Za sociálně znevýhodněné jsou pokládáni žáci, kteří nemají stejné příležitosti ke vzdělávání jako většinová populace žáků, a to hlavně v důsledku nepříznivých sociokulturních podmínek svých rodin nebo prostředí, v nichž žijí. Platí pro ně minimálně jedna z uvedených charakteristik: jejich rodiče mají nízký stupeň vzdělání, jde o neúplnou rodinu, je zde nízký příjem, dále nízké profesní postavení členů rodiny, včetně nezaměstnanosti, nízká úroveň bydlení a menšinový původ, děti rodičů s duševním onemocněním, děti rodičů se závislostmi a děti rodičů z trestní činnosti nebo ve výkonu trestu, nebo i děti bez rodičů. Tyto charakteristiky mohou klást před tyto žáky velké bariéry. Sociální znevýhodnění nemusí mít navíc dlouhou dobu zřetelné projevy, a proto nemusí být včas rozpoznáno, a nejsou tedy ani použity podpůrné nástroje, které by jeho důsledky minimalizovaly. Žák ani rodina si svou situaci také nemusejí připouštět nebo prožívat jako jakkoliv znevýhodněnou nebo se zařazení do kategorie sociálního znevýhodnění brání, jelikož zařazení do ní může být subjektivně negativně vnímáno a vnitřně nepřijímáno. Žák se dostává do situace, která pro něj není příjemná, a v této souvislosti u něj mohou vznikat druhotné nežádoucí projevy v chování. Tito žáci potřebují podporu ve vzdělávání, která se ne všem dostává.

Z analýzy agregovaných dat MŠMT pro ZŠ v ORP vyplynulo, že inkluzivní vzdělávání je u ZŠ nejvíce rozvinutou oblast a čtvrtou nejvíce rozvinutou oblastí u MŠ. Z agregovaného popisu potřeb škol pro ZŠ v oblasti inkluzivního vzdělávání vyplynuly tyto priority:

Priorita č. 1

Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílů (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.)

Priorita č. 2

Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy

Priorita č. 3

Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.)

Z Popisu potřeb škol plyne, že základní potřebou v oblasti pomoci s problematikou inkluze jsou finance na zřízení stálých pozic školního psychologa a školního speciálního pedagoga.

Stále není na dobré úrovni spolupráce NNO a škol, aktivity by se měly více propojovat a koordinovat. Do roku 2019 se této oblasti věnovala pozice lokální síťačky, a to zejména prostřednictvím organizace workshopů a vypracováním podpůrných materiálů pro školy apod. V současné chvíli je možné pokračovat v propojování NNO se školami v rámci pravidelných setkání školních metodiků prevence nebo v rámci Krajské konference PPRCH v Olomouci pod záštitou PPP a SPC Olomouckého kraje.

Síťování škol s NNO také probíhalo v rámci supervizních setkání pro pedagogy, fungující pod organizací Sdružení D, nyní setkávání již není se síťováním vyloženě spojeno.

Důležitá je také podpora síťování škol a OSPOD. Je potřeba zajistit financování personálních nákladů, bez pomoci např. asistentů pedagoga, sociálních pedagogů, speciálních pedagogů, tlumočnicků do daného jazyka apod. nelze míru znevýhodnění ani vyrovnat, ani výrazně zmenšit.

Pokud bude chybět finanční podpora pro možnosti účasti sociálně znevýhodněných žáků na nákladnějších školních akcích – výstavy, exkurze, výlety, školy v přírodě atd., bude to mít vliv na ještě více se snižující motivaci daných žáků. Podpora těchto aktivit může mít velký vliv na chuť žáků dále se rozvíjet a sociokulturní rozdíly překlenout. Využít lze např. aktivit jako např. sběrové akce (např. sběr papíru), jarmarky apod., kde se děti mohou zapojovat a přispívat tak vlastní třídě.

Speciálně u této skupiny dětí je důležitá včasná podpora finanční gramotnosti tak, aby se co nejdříve předcházelo dluhové problematice, která je často řešena u rodin této cílové skupiny žáků.

Dále je třeba zařadit tyto žáky do tříd tak, aby se v jedné třídě nekumulovaly více jak 3-4 děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, aby se neselektovaly do skupinek a případně je vhodné i snížit počet žáků ve třídě. Povede to právě k větší sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi, které chtějí školy dosáhnout. Důležité je také prosazování pozice sociálního pedagoga/pracovníka na škole, který bude v kontaktu s dítětem, rodinou a školou tak, aby byla zajištěna podpora rodiny a potažmo i dítěte v sociálně znevýhodněné situaci. Sociální pedagog může usnadňovat komunikaci a spolupráci rodiny se školou, identifikovat problémové rodiny, participovat na zvýšení sociální integrace a na optimálním fungování rodiny, řešit výchovné vzdělávací problémy žáků, zabývá se prevencí a intervencí rizikového chování i krizovou intervencí. Spolupracuje také s odborníky z oblasti OSPOD, PPP a SPC, pediatři, NNO, členy ŠPP, učiteli a asistenty pedagoga.

Školy mohou využívat výstupy Modelu podpory pro ZŠ v ORP Olomouc ze strany SAS RD v Olomouci, které byly vytvořeny v rámci lokálního síťování viz níže. Je možné využívat i Model jako takový, na jehož základě došlo k rozdělení 80 olomouckých škol jak MŠ, tak ZŠ v ORP Olomouc mezi 7 SAS RD se sídlem v Olomouci, které školám nabízí poradenství v sociální oblasti. S tím může být spojena pomoc s nastavením rodinného rozpočtu, v oblasti dluhového poradenství nebo například finanční podpora exkurzí, výletů, škol v přírodě formou zprostředkování pomoci od nadace, v rámci vlastní sbírky apod.

Možné inovativní řešení je zařazení sociálního pedagoga do týmu odborníků nově sdruženého pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny a Speciálně pedagogického centra Olomouckého kraje.

Je třeba přesně zmapovat situaci v jednotlivých školách, zajistit DVPP v této oblasti, zajistit finance jak na personální náklady, tak i na možnosti financování školních akcí, doučování mimo vyučování, případně realizace vhodných mimoškolních aktivit. Zmapování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, jejich včasná identifikace a práce s nimi, jsou potřeba již v MŠ, později to již je dost problematické. Ohledně tohoto byla v r. 2019 řešena pozice konzultanta pro MŠ, ZŠ ze strany OSPOD Olomouc. Nicméně momentálně k tomuto nejsou dostatečné personální kapacity.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence, a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné Opatření č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a*

žáků ohrožených školním neúspěchem.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor: počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami využívajícím kompenzační a speciální pomůcky, počet technických úprav škol, počet proškolených rodičů, počet školských poradenských zařízení. Počet sociálně znevýhodněných žáků čerpajících podporu na školní akce, počet zrealizovaných mimoškolních aktivit.

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.2 – Podpora vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Specifický cíl 2.2.2 Podpora nadaných dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době můžeme konstatovat, že školám je zákonem uloženo vytvářet v průběhu základního vzdělávání podmínky, vhodné edukační prostředí a ucelený systém podpory o mimořádně nadané děti a pro rozvoj nadání všech žáků. Situace ale není zatím ideální, protože ne vždy se daří nadané, a zvláště mimořádně nadané žáky odhalit, včas je diagnostikovat a následně jejich nadání a rozvoj podporovat.

Z agregovaného popisu potřeb škol plyne že jednou ze základních potřeb v oblasti pomoci s problematikou inkluze jsou finance na zřízení stálých pozic pedagoga věnujícího se žákům s nadáním.

K problematice nadaných žáků se velmi často přistupuje s předsudky, dochází k zaměňování dvou kategorií nadaných dětí. Jedná se o nadané žáky, kteří se většinou snadno a rychle učí a pokud jsou motivováni, bývají úspěšní. Mimořádně nadaných žáků jsou asi 2 % dětí, mají IQ diagnostikováno nad 130, velmi často mohou mít nějaká postižení, jedná se o tzv. dvojí výjimečnost, kdy žáci mají poruchy učení a chování, hyperaktivitu, poruchy autistického spektra, psychiatrické problémy. Řešením je zvýšit informovanost pedagogů o problematice těchto žáků, podpořit schopnost pedagogických pracovníků identifikovat a následně rozvíjet nadání nadaných dětí a žáků, např. formou DVPP, stáží, sdílení dobré praxe. Totéž se týká DVPP v oblasti diagnostiky a práce s nadanými žáky, totéž se týká i budoucích pedagogů, tedy studentů Pedagogické fakulty UP. Zásadní je, aby včas došlo k odhalení nadaného a mimořádně nadaného žáka a byly pro něho vytvořeny ideální podmínky.

Podpora nadaných žáků vyžaduje finanční podporu na zajištění asistentů pedagoga, i když se doposud nejedná o příliš využívanou formu podpory, přestože ji legislativa umožňuje. V současné době lze získat dotaci na asistenta pro žáky s dvojí výjimečností, případně se SVP. Ve třídách s nadanými dětmi je asistent velmi důležitý, jelikož pomůže pedagogovi při diferenciaci žáků, např. při skupinové práci. Při stávajících vysokých počtech žáků nelze jinak uplatnit všechny vhodné metody a adekvátní formy pro nadané žáky.

Finanční prostředky je nutné navýšit i na pomůcky, vybudování odborných učeben, učeben pro projektové práce, ICT techniku (tablety, e-učebnice).

Důležitá je spolupráce mezi školami, předávání zkušeností, využití krajského metodika péče o nadané žáky, zřízení školního koordinátora pro podporu nadání, využití PPP a SPC při diagnostice a podpořit spolupráci se školním psychologem (přítomnost školního psychologa alespoň na 0,5 úvazku na každé škole). Školní psycholog by významně pomohl pedagogům při sestavování IVP, doporučoval by vhodné pomůcky, formy, metody práce s nadanými žáky. Psycholog může sledovat individuálně každého žáka v hodině, sledovat jeho vývoj, podílet se na hodnocení žáka, vést rozhovory s rodiči.

SVČ rovněž vytváří podmínky nadaným žákům. Děje se tak především individuální přípravou a vytvářením podmínek pro rozvoj jejich nadání. Tato podpora v zájmové činnosti na SVČ jim pak často napomáhá k přijetí na odborné školy a také přerůstá v profesní orientaci. O tom, že je tato oblast podpory důležitá i v rámci vzdělávání ve volném čase svědčí úspěchy účastníků zájmového vzdělávání na všech typech soutěží (polytechnického, sportovního, estetického, přírodovědného zaměření).

Cílem pro SVČ bude rozšiřovat a zkvalitňovat podmínky nadaným žákům a umožňovat jim osobnostní a profesní růst. Ve spolupráci se školami budou lépe organizovány kroužky pro nadané žáky v oblastech sportu, polytechniky, estetiky a vybraných přírodních věd. Nadaní žáci škol také budou moci využívat odborně zaměřené učebny na SVČ.

Opatření: finanční zabezpečení v podobě nákupu materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, lektorům, rekonstrukce a vybavení odborných učeben v budovách DDM.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, silně rozvíjí i doporučené opatření MAP *Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy žáků*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor: počet školních koordinátorů pro podporu nadání, počet zrealizovaných mimoškolních aktivit (sdílení zkušeností), počet individuálních akcí se školním psychologem, počet nadaných žáků zapojených v rámci zájmového vzdělávání na SVČ.

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.2 – Podpora vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Specifický cíl 2.2.3 Podpora integrace cizinců do škol a dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Legislativně je používán termín žáci cizinci (např. §20 školského zákona). V pedagogickém prostředí je příznivěji přijímán termín děti a žáci s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Děti/žáci-cizinci bez znalosti češtiny jako vyučovacího jazyka, kteří kromě neznalosti jazyka mají ještě další speciální vzdělávací potřeby (SVP) se vzdělávají podle §16. Na základě doporučení školského poradenského zařízení jim mohou být poskytována ještě další podpůrná opatření. Termín OMJ zahrnuje jak některé děti/žáky-cizince tak i děti, které mají sice české státní občanství, ale nemají žádnou nebo jen omezenou znalost češtiny (i např. děti českých rodičů s českým státním občanstvím dlouhodobě pobývajících v zahraničí, tak i děti žijící v České republice komunikující v rodině jiným jazykem (viz Specifický cíl 2.4.5.).

Pro následující období bude nutné stejně jako aktuálně reagovat na začleňování žáků do olomouckých mateřských a základních škol Zákon o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (Lex Ukrajina) upravuje podmínky integrace žáků—cizinců z Ukrajiny do českých škol. Zákon je doplněn Informačním materiálem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy sloužící jako metodický výklad k zákonu Lex Ukrajina školství (č. 67/2022 Sb.) ze dne 21. 3. 2022 pro oblast regionálního školství některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace. Přesně specifikovány a vyznačeny jsou informace o konkrétních stupních škol, doporučováno je zřizování a využívání tzv. adaptačních skupin a pobytu v nich, popsána jsou opatření pro přijímání dětí, včetně povinnosti konkrétně poskytovaných dvojazyčných informací ze strany škol dle vzorů MŠMT, zdravotní podmínky (očkování apod. v rámci předškolních zařízení) apod. Upřesněny jsou konkrétní povinnosti ředitele zařízení, zřizovatele, krajského úřadu a ministerstva. Dále se hovoří o adaptačním plánu a možnostech jazykové podpory a asistence, je k dispozici metodika MŠMT k realizaci jazykové přípravy dětí a žáků cizinců v mateřských a základních školách – tu lze využívat ať již v rámci jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání, tak i při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Obdobná opatření se vytvářejí s ohledem na integraci ukrajinských pedagogů či pracovníků škol a školských zařízení.

Důležitá je informovanost pedagogů a pracovníků škol, stejně jako rodičů dětí a žáků-cizinců prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí, případné využití aktivit UP v Olomouci (<https://www.upol.cz/ukrajina/>) a Statutárního Města Olomouc (<https://www.olomouc.eu/ukrajina>). Konkrétní aktivity lze nalézt ve vazbě na konkrétní MŠ a ZŠ v Olomouci pod Informacemi Odboru školství MMOI pro rodiče ukrajinských dětí (<https://www.olomouc.eu/ukrajina/skolstvi#skupiny>). Zdrojem informací jsou také Portál podpory pedagogických pracovníků vzdělávajících děti/žáky cizince (<https://cizinci.npi.cz/>), Informace pro cizince MV ČR (<https://www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx>), Centrum na podporu integrace cizinců - Olomoucký kraj

(<http://www.integracnicentra.cz/olomoucky-kraj/>), Adaptačně integrační kurzy a další.

Žáci s odlišným mateřským jazykem (OMJ) patří do skupiny dětí a žáků, kteří mohou být ohroženi školním neúspěchem, z důvodu jazykové bariéry často dosahují horších výsledků a také předčasně ukončují vzdělávací systém. Jejich znalost českého jazyka je často na komunikační úrovni, a proto potřebují výraznou jazykovou podporu, která se ale v současné době nedostává všem žákům. Častým problémem je přechod z I. stupně na II. stupeň ZŠ, kde je více naukových předmětů, které mají přímou návaznost na sociokulturní prostředí, např. dějepis, zeměpis.

V současné době nejvíce chybí vytvoření vzdělávacího obsahu předmět Český jazyk jako druhý cizí jazyk a ten zařadit do RVP, tak aby ho poté mohly školy použít ve svých ŠVP. Jazyková příprava a podpora by měla začít již v předškolním věku.

Integrace žáků s OMJ vyžaduje zlepšení metodické podpory pedagogů, proškolení pedagogů a jejich příprava na výuku žáků s OMJ, včetně studentů pedagogických fakult a budoucích pedagogů, vytvoření vzdělávacích a metodických materiálů.

Velmi potřebné je i zlepšení koordinace, vytvoření jednotné koncepce a propracovaného systému výuky češtiny a podpory žáků s OMJ, přestože existují již metodická doporučení a byla zřízena pozice krajského koordinátora pro tuto oblast.

S tím souvisí i nedostatek finančních prostředků a velký počet žáků ve třídách. Chybějící finance by se mohly využít na asistenta pro tyto žáky a zajistit jim i flexibilní doučování. Školy a školská poradenská zařízení by měla být posílena o školní psychology a sociální pedagogy. Přínosná by byla úzká spolupráce speciálních poradenských zařízení se školami, zejména v oblasti preventivních opatření týkajících se klimatu ve třídě i škole, adaptace cizinců, prevence jejich vyloučení z kolektivu nebo šikany, vzájemné porozumění náboženských otázek. Integrace cizinců vyžaduje i diagnostické nástroje pro žáky s OMJ. Chybí také kariérové poradenství, které by bylo zaměřeno na tuto cílovou skupinu. Žáci s OMJ mohou být dezorientovaní v nabídce, nemají dostatečný přehled, o možnostech a nabízející se profesní nabídce. Dost problematickými jsou také přechody žáků s OMJ ze ZŠ na SŠ a maturita z ČJ u těchto žáků. Vzhledem k tomu, že tato část není stále dostatečně dořešená, nemají tito žáci rovné šance a stejné příležitosti v dalším pokračujícím vzdělávání.

Problematická byla spolupráce a nedostatečná komunikace s rodinou, v současné době ale nabízí NIDV službu tlumočnicků zdarma, jedná se o celkem 18 jazyků, do kterých lze tlumočit nebo překládat, nutné je zajištění sociálních pracovníků, kteří by cizincům pomáhali řešit problémy při přesídlení do nové země a orientovat se v novém prostředí. Potřebují kvalitní informace i formy podpory a poradenství, které jim umožní překonat kulturní, jazykovou a informační bariéru. Důležitá je informovanost rodičů cizinců prostřednictvím webových stránek MŠMT, krajů a případně obcí v potřebných jazykových verzích, případné využití služeb logopedů (možné rozšíření spolupráce s UP v Olomouci).

Opatření: zmapování současné situace, tvorba vzdělávacích a výukových materiálů, finance na nákup vhodných pomůcek a materiálů pro výuku češtiny jako cizího jazyka, motivační podpora a osvěta vyššího zapojení pedagogů a asistentů do nabízených DVPP zaměřených na integraci cizinců a na výuku češtiny jako cizího jazyka, zajištění školního psychologa, případně sociálního pedagoga (asistenta), zajištění tlumočnických služeb, finanční podpora doučování češtiny na školách mimo hlavní vyučování (např. kroužek), případně realizace mimoškolních aktivit, vytvoření e-learningového kurzu češtiny pro

cizince, konzultační podpora UP v Olomouci týkající se logopedických obtíží.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření *MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor:

Počet zapojených dětí a žáků, počet proškolených rodičů, počet výukových materiálů pro výuku češtiny jako cizího jazyka, počet zrealizovaných aktivit mimo vyučování (doučovací kroužek apod.).

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.3 – Vytváření příznivého školního klimatu pro zdravý vývoj jedince

Specifický cíl 2.3.1 Podpora rozvoje pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cílem je rozvoj služeb pedagogicko-psychologického poradenství na úrovni mateřské a základní školy a zkvalitnění integrovaného diagnosticky-informačního a poradenského systému s využitím služeb pedagogicko-psychologického poradenství. Akcentováno je rovněž zkvalitnění integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a přiblížení poradenských služeb klientům-žákům, jejich rodičům a učitelům škol.

Nástup inkluzivního vzdělávání a s tím související legislativní změny, a tedy i nárůst administrativních i odborných poradenských činností (cca o 40 %) – bude vyžadovat vybudování integrovaného poradenského systému, ale i posilování personální a odborné kapacity PPP i SPC.

Důležitost podpory poradenských zařízení deklaruje vývoj nárůstu činností a kapacity pracovišť PPP a SPC v Olomouckém kraji, kdy za posledních 5 let vzrostl z 11.466 klientů na 13.725 klientů v roce 2015. Podporu poradenským zařízením deklaruje i Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016-2020.

„V zájmu zajištění dostatečné dostupnosti podporovat rozšíření nabídky služeb pedagogicko-psychologického poradenství formou dalších míst poskytování školských služeb s ohledem na potřeby regionu a zřizovatele v rámci stávajících kapacit. V souvislosti s legislativními změnami v systému poradenských služeb zvýšit počet poradenských pracovníků vzhledem k potřebám jednotlivých školských zařízení. Podporovat spolupráci se středisky výchovné péče (SVP) při řešení úkolů primární prevence a sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Usilovat o sjednocení výstupů

poradenských zařízení. Počet metodických konzultací poskytnutých pracovníky SPC, PPP vyučujícím, případně pracovníkům jiných poradenských zařízení.“

Opatření: Pokračovat v systematické kooperaci všech poradenských pracovišť (PPP, SPC, ...) v Olomouckém kraji a v koordinaci jejich odborných činností (administrativně i organizačně) - zvyšování odbornosti pracovníků a přizpůsobení přístupů regionálním potřebám terénu. Dále pokračovat v rozvoji integračních aktivit spolu s ostatními školskými subjekty a považovat za prioritu propojování poradenských služeb na území kraje, jehož cílem je dostupnost služeb pro všechny uživatele. Důležitým prvkem je plánování a podpora systematického vzdělávání odborných pracovníků zaměřeného na inkluzi a na další zkvalitnění diagnostické, intervenční, metodické, terapeutické a konzultační činnosti. Vypracovat a předložit školám jednotný metodický postup. Rozšiřovat integrovaný poradenský systém v Olomouckém kraji spoluprací s dalšími příbuznými institucemi a podporou prostupnosti celého systému (do spolupráce zapojit Poradnu pro rodinu OK, speciálně pedagogická centra v kraji, Středisko sociální péče a další neziskové instituce: P- centrum, K-centrum, Spolu...).

V rámci pracovišť PPP a SPC (popř. kontaktních míst) v oblastech Olomouckého kraje, kde tato dosud nejsou – zřizovat integrovaná pracoviště, kde budou odborníci poskytovat své služby klientům s různými typy zdravotního postižení – zrakového, sluchového, řečového, mentálního, tělesného nebo kombinovaného. Jde o to, aby klienti z různých míst našeho kraje nemuseli dojíždět k vyšetření do vzdálených měst, ale aby měli možnost kontaktu s pracovníkem SPC lehce dosažitelnou.

O optimalizaci sítě poradenských pracovišť nejen v ORP Olomouc, ale v celém Olomouckém kraji usilovat především s ohledem na potřeby klientů, škol i školských zařízení s využitím zkušeností ověřených prostřednictvím krajské sítě pracovišť pedagogicko-psychologické poradny. Propojování činností PPP a SPC, ale také úzká spolupráce se SVP, SSP, s diagnostickými ústavami a školními poradenskými pracovišti a iniciace společných setkání ředitelů těchto pracovišť, je motivovaná snahou o koordinaci činností, prostupnost informací, podporu vzniku sekcí odborníků zabývajících se obdobnou problematikou.

Klíčová opatření:

- Integrace poradenské sítě v Olomouckém kraji
- Změřit se na nové postupy v diagnostice, administraci a v metodické práci vyplývající z požadavků přechodu na inkluzivní vzdělávání a z legislativních změn týkajících se poradenského systému a v souvislosti s tím personálně rozšířit počet poradenských odborníků v souvislosti s nárůstem odborných a administračních činností.
- Aktivovat úzkou spolupráci se školami a školskými zařízeními v OK a nadále se výrazně podílet na integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného typu škol.
- Posilovat oblast kariérového poradenství, participovat při volbě vzdělávací cesty klientů a úzce spolupracovat v této oblasti s výchovnými poradci.
- Koordinovat a harmonizovat aktivity zaměřené na primární prevenci sociálně patologických jevů v OK.
- Nadále vyhledávat nadané a talentované děti v MŠ a ZŠ, spolupracovat se školami a rodiči při jejich dalším rozvoji a vzdělávání.
- Zkvalitňovat spolupráci s třídními učiteli, výchovnými poradci a metodiky primární prevence.
- Průběžně mapovat potřeby, zájmy a požadavky klientů a zvyšovat jejich informovanost o poradenských službách.
- Zřizovat další poradenská pracoviště v místech kraje, kde dosud nejsou.
- Rozvíjet týmovou spolupráci v oblasti péče o klienta, přispívat k integraci poradenského systému v Olomouckém kraji.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí Povinná opatření (témata) MAP: *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, povinné opatření *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a doporučené opatření MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor: počet podpořených vzdělávacích zařízení, kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení, počet vybudovaných dalších detašovaných pracovišť, navýšení počtu odborných pracovníků (speciální pedagogové, psychologové, sociální pracovníci), počet nových diagnostických materiálů.

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.3 – Vytváření příznivého školního klimatu pro zdravý vývoj jedince

Specifický cíl 2.3.2 Podpora výchovného poradenství

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Dle zákonného vymezení (vyhl. MŠMT č. 116/2011 Sb.) se výchovný poradce zabývá řešením výchovných a výukových problémů, poruch chování, spolupracuje s metodikem prevence, zprostředkovává styk s poradenskými centry, zabývá se také problematikou vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, kontroluje dodržování IVP, koordinuje činnosti ve školní družině a poskytuje metodickou pomoc.

Výchovní poradci na základních školách se kromě řešení kázeňských přestupků podílejí zejména na kariérovém poradenství, přičemž poskytují především odbornou poradenskou pomoc při volbě dalšího stupně vzdělávání a volbě povolání. Kromě služeb výchovných poradců mohou žáci v této oblasti využívat školská poradenská zařízení v regionu či využívat řadu dostupných online zdrojů, zejm. internetový portál www.infoabsolvent.cz, který vznikl v rámci evropského projektu VIP Kariéra. Olomoucký kraj (OK) také každoročně pořádá prezentační výstavu oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje SCHOLARIS a společně s Úřadem práce se podílí na vydání a distribuci atlasů školství s přehledem oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol OK. Základním školám také Olomoucký kraj poskytuje propagační materiál, kterým podporuje zájem o učební obory požadované na trhu práce. Tradici získává v OK také BURZA PRÁCE A VZDĚLÁNÍ, kde jsou pořadateli i vystavujícími hosty (Olomoucký kraj, krajská pobočka Úřadu práce ČR v Olomouci, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Krajská hospodářská komora OK, zaměstnavatelé, střední školy, vyšší odborné školy, vysoké školy) poskytovány kompletní informace z oblasti plánování a realizace profesní volby.

Přesto nejvýznamnější úlohu v kariérovém poradenství na školách hraje výchovný

poradce, který v rámci specializované činnosti poskytuje zejména kariérní informace (o studijních příležitostech, zaměstnáních, kariérních postupech, trendech a podmínkách trhu práce, vzdělávacích institucích apod.), dále kariérovou výchovu, která pomáhá pochopit studentům jejich motivace a hodnoty a porozumět tomu, jak mohou být ve společnosti prospěšní. Kariérová výchova zahrnuje i vlastní kariérové poradenství, jež pomáhá porozumět vlastní identitě a činit uvědomělá rozhodnutí ohledně povolání. Výchovní poradci získávají kvalifikaci pro svou činnost na školách specializovaným studiem pro výchovné poradce dle §8 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, které v Olomouckém kraji poskytuje Pedagogická fakulta Univerzity Palackého. Výchovní poradci zde mohou také dále zvyšovat svou kvalifikaci v oblasti kariérového poradenství v kurzech CŽV zaměřených na pedagogickou diagnostiku, pedagogicko-psychologické či speciálněpedagogické aspekty poradenství apod.

Nedílnou součástí aktivní politiky zaměstnanosti OK je i poradenství pro uchazeče a případně také zájemce o zaměstnání zajišťované poradci Úřadu práce, příp. dalšími poradenskými zařízeními. V roce 2015 byl Úřadem práce poskytnut některý z typů poradenské služby 34600 osobám (Úřad práce, 2015).

Důraz na potřebu a podporu rozvoje kariérového poradenství v OK je zmiňován v řadě strategických dokumentů:

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016-2020 navrhuje pro oblast dalšího rozvoje kariérového poradenství následující opatření:

- a) Zajistit organizaci prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje
- b) Podílet se i nadále na vydávání atlasů školství.
- c) Informovat veřejnost o podpoře Olomouckého kraje žákům učebních oborů požadovaných na trhu práce.
- d) Organizovat setkání výchovných poradců základních škol Olomouckého kraje pravidelně, alespoň 1x ročně, informovat výchovné poradce o aktuální situaci na trhu práce, podmínkách přijímacího řízení atd.

V rámci **Strategie ITI Olomoucké aglomerace** (2016) byly definovány tyto potřeby v oblastech Olomouc, Přerov, Prostějov (které však kopírují podmínky v oblasti vzdělávání v rámci celého kraje), které zároveň definují nově vznikající potřeby i pro oblast poskytování kariérového poradenství:

- žáci středních a vyšších odborných škol v rámci Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu na navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikované pracovní síly v technických a přírodovědných oborech;
- odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem, uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snižena a absolventi základních, učňovských a středních škol jsou ve větší míře ohroženi nezaměstnaností;
- nízká míra podnikatelských kompetencí u absolventů VŠ, nesoulad oborové nabídky VŠ s potřebami trhu práce, absence VŠ technického směru.

Podle **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje** (2011) je potřebné žáky a studenty seznamovat se skutečnou situací na trhu práce a vybraných oborech (podmínkami práce, odměňování, možností osobního rozvoje). Vedle osobní motivace dětí

a jejich rodičů je tím také podpořeno snižování rozdílů mezi potřebami firem a výstupem ze systému vzdělávání. Navrhovaným nástrojem je propagace podnikavosti, kreativity a aktivity dětí. Tuto úlohu by na školách měli částečně zastávat rovněž výchovní poradci v rámci kariéerní výchovy.

Podle závěrečné zprávy **Vyhodnocení přínosů vybraných intervencí NSRR v návaznosti na realizaci programového dokumentu ROP Střední Morava (2016)** je potřebná efektivnější podpora spolupráce škol se zaměstnavateli tak, aby žáci a studenti odcházeli lépe kompetenčně vybaveni pro současný trh práce. Žáci středních a vyšších odborných škol nejsou dle zprávy dosud dostatečně podporováni a motivováni ke studiu v navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikovaných sil v této oblasti.

K největším problémům v oblasti výchovného poradenství na základních školách patří zejména nedostatečná časová kapacita výchovného poradce pro zvládnutí individuálního přístupu směrem ke všem žákům. Problémem v oblasti kariérového poradenství na ZŠ je především úzká zaměřenost zejména na volbu navazující střední školy, a z toho vyplývající chybějící komplexnější přehled výchovných poradců o aktuálním trhu práce a možnostech uplatnění žáků. Na základě diskuzí s výchovnými poradci z kulatých stolů a burz práce v olomouckém regionu výchovným poradcům také chybí přehled o možnostech zahájení samostatného podnikání a poskytování poradenské podpory směrem k rozvoji kompetencí žáků v oblasti podnikání. K často zmiňovaným problémům patří nedostatečná spolupráce rodičů se školou v oblasti volby povolání a nedocenění úlohy výchovného poradce při objektivním zhodnocení předpokladů žáka pro další studium či budoucí kariéru.

Návrh opatření: Z toho důvodu je potřebné systematizovat přístup školy směrem k navýšení časových možností výchovných poradců zejména v oblasti kariérového poradenství, ať už získáním finančních prostředků na ohodnocení výchovných poradců pro základní školy v rámci aktivit mimo školu (exkurze výchovných poradců ve firmách), větším zapojením výchovných poradců do jednorázových aktivit směrem k volbě povolání (burzy práce atd.), dalším vzděláváním výchovných poradců v oblastech reagujících na potřeby regionu (potřeba studia technických a přírodovědných oborů, podpora zahájení samostatného podnikání) a na novelu školského zákona v souvislosti se společným vzděláváním (inkluze). Podporovat je potřeba společné aktivity školy a rodičů (např. systematické využívání dnů otevřených dveří základních škol k setkávání s rodiči – besedy s výchovnými poradci a zaměstnavateli v regionu, zástupci Úřadu práce apod.).

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl dílčím způsobem (v oblasti práce se žáky se specifickými potřebami) rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, přímo rozvíjí doporučené opatření MAP: Kariérové poradenství v základních školách a částečně podporuje a doplňuje aktivity v rámci doporučených opatření MAP: Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor: počet zrealizovaných aktivit zaměřených na volbu povolání žáků, počet osob ze strany zaměstnavatelů zapojených do aktivit škol v oblasti volby povolání.

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.3 – Vytváření příznivého školního klimatu pro zdravý vývoj jedince

Specifický cíl 2.3.3 Podpora prevence sociálně-patologických jevů

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Na ZŠ je zaznamenáván častý výskyt sociálně patologických jevů ve všech podobách. Proto i SVC se v rámci dalšího rozvoje budou rovněž více zaměřovat na nové aktivity vedoucí k předcházení, či zamezení nežádoucím jevům v rámci prevence sociálně patologických jevů.

Např. Dům dětí a mládeže, v souladu se strategií prevence sociálně patologických jevů MŠMT u dětí a mládeže, realizuje "Základní preventivní program". Výchozím principem prevence je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoje osobnosti. V rámci nespécifické primární prevence bude DDM Olomouc, kromě realizace vlastních volnočasových aktivit, realizovat, ve spolupráci se ZŠ, adaptační kurzy pro školní kolektivy (třídy).

Cílem bude za pomoci psychosociálních technik stmelit a vytvořit zdravý třídní kolektiv. Tomuto by měla předcházet správná diagnostika. Kurzy povedou k vzájemnému poznání všech zúčastněných, k rozvoji tvořivosti, sociálních dovedností, k rozvoji vůle i sebepojetí. Adaptační kurz je kvalitním startovacím blokem pro další aktivity v prevenci negativních jevů na dané škole. Tyto kurzy se mohou realizovat jednak pro nově vznikající kolektivy (třídy), jednak pro kolektivy, kde se již sociálně patologické jevy vyskytly. Dle zkušeností a poznatků z praxe je prokázáno, že po absolvování adaptačních kurzů dochází k výraznému snížení nežádoucích jevů v kolektivech.

Záměrem je předat dětem a žákům zejména:

- osobnostní a sociální rozvoj žáků na zásadách zkušenostního učení, vlastního prožitku a následné reflexi
- budování bezpečného klima v nově vzniklých žákovských kolektivech jako prevence SPJ
- uplatněnými formami a metodami zkvalitnit prevenci SPJ
- mapování rizikových oblastí dospívajících
- vzájemné poznávání
- naučit žáky kooperovat, komunikovat
- navázat pozitivní vztahy mezi žáky, třídním učitelem, metodikem prevence, speciálním pedagogem
- sledování vývoje vztahů v žákovské skupině
- sledování situací spolupráce, soutěžení a včasné intervence při rizikových vztazích a vazbách

Opatření:

finanční zabezpečení kurzů (příprava kurzu, nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna lektorům), rekonstrukce a vybavení

učeben v budovách DDM, kde budou kurzy probíhat.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechna povinná, doporučená i volitelná opatření MAP.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor: počet realizovaných kurzů, počet účastníků na kurzech, počet pedagogů, kteří absolvovali DVPP.

2. Rovné příležitosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Strategický cíl 2.3 – Vytváření příznivého školního klimatu pro zdravý vývoj jedince

Specifický cíl 2.3.4 Podpora duševního zdraví žáků (wellbeing)

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Wellbeing je stav, ve kterém můžeme v podporujícím a podnětném prostředí plně rozvíjet svůj potenciál a žít spokojený život. Dle šetření PISA bylo zjištěno, že 30 % českých žáků je obětí šikany a 18 % není spokojeno se svým životem. Šetření TIMSS opakovaně ukázalo, že čeští žáci školu navštěvují nejméně rádi ze všech zemí OECD.

Na ZŠ byl v současné době zaznamenáván i před pandemií Covid-19 častý výskyt sociálně patologických jevů ve všech podobách. K tomu se přidaly nové stresové faktory, které přišly s vlnou pandemie Covid-19 a téměř dvouletou izolací žáků od běžného života. To mělo dopad nejen na duševní zdraví žáků, ale i na jejich schopnost soustředit se či odolávat běžným stresovým situacím. V důsledku toho nejsou ve zvýšené míře schopni se plně soustředit či rozvíjet své schopnosti. Podpora duševního zdraví a wellbeingu může předcházet vzniku problémů spojených se stresem, jako jsou úzkost, deprese či apatie. Vytvářením pozitivního klimatu ve třídě a ve škole přispívá lepšímu pocitu žáků, většímu pocitu bezpečí, který vede k pozitivnějším vztahům k učitelům, žákům, schopnosti se zapojovat do výuky a být aktivní v komunitě spolužáků.

Podpora duševního zdraví a wellbeingu na ZŠ pomáhá vytvářet inkluzivní prostředí, ve kterém se všichni žáci cítí respektovaní, podporovaní a přijímaní takoví, jací jsou. To zvyšuje jejich šance na úspěch ve vzdělávání a pocit sounáležitosti ke komunitě školy.

Na základě 4R – respekt, rozmanitost, rovnost a odolnost (resilience) je vhodné pomocí souboru aktivit pro žáky základních škol rozvíjet silné stránky osobnosti žáků, jejich emoční gramotnost, schopnost řešení problémů, zvládání stresu a poznávání vlastní identity.

Opatření:

Budou zrealizovány aktivity pro základní školy, které budou začleněny do výuky některých předmětů či v rámci mezipředmětových vztahů a výuky průřezových témat, preventivní programy a programy pro třídní kolektivy.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechna povinná, doporučená i volitelná opatření MAP.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.

Indikátor: počet programů, počet zapojených žáků

3.3 Prioritní oblast rozvoje 3

3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj základních (pre)gramotností dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.1.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

MŠ:

Čtenářská (pre)gramotnost je z pohledu celoživotního vzdělávání nesmírně významnou oblastí, neboť v období předškolního věku se kladou základy nejen čtenářské, ale i řady dalších gramotností a současně se rozvíjí osobnost dítěte, jeho motivace pro vlastní poznávání.

Strategické dokumenty se ve velké míře shodují v zaměření předškolní výchovy a vzdělávání na tzv. předškolní přípravu pro pozdější „systematický“ rozvoj počáteční čtenářské gramotnosti, a to ve smyslu rozvoje vyjadřování, komunikace, poznávacích procesů a psychických funkcí.

- Pregramotnost je rozvíjena komplexně ve všech složkách (čtení, psaní, mluvení, naslouchání, myšlení), ale i v předpokladech pro jednotlivé složky!
- Rozvoj celé osobnosti dítěte (poznávací, jazykové, emocionální, volní)

Součástí opatření by mělo také být zapojení rodin do podpory rozvoje čtenářské pregramotnosti dětí prostřednictvím vzdělávání rodičů pedagogy, a to včetně dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, a dále zapojení vzdělávacích a kulturních center a neziskových organizací - knihovny, domy dětí a mládeže, centra volného času a další mimoškolní vzdělávací a kulturní centra, přičemž nepůjde pouze o paralelní aktivity subjektů, ale o cílené plánování mimoškolních vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj čtenářské pregramotnosti.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň rozvoje čtenářské pregramotnosti a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře úspěšnosti dětí v ostatních vzdělávacích oblastech RVP PV.

Zásadním a určujícím činitelem rozvoje čtenářské pregramotnosti dětí a žáků jsou pedagogičtí pracovníci mateřských škol. Jejich úroveň oborových a didaktických kompetencí se značně různí a také z tohoto stavu plyne nesystematická a nejednotná úroveň vzdělávání v oblasti čtenářské pregramotnosti.

ZŠ:

Zakotvení a garantovaný rozvoj čtenářské gramotnosti v současných školních vzdělávacích programech vykazuje zásadní rozdíly, přestože úroveň čtenářských dovedností má podstatný vliv na úspěšnost žáka ve většině vzdělávacích oblastí RVP.

Zájem o systematický přístup k zavádění metod rozvíjejících čtenářskou gramotnost

dokládají mj. statistiky agregovaných dat. U řady aktivit již školy došly do fáze, kdy se jedná již o dobře rozvinutou a běžně využívanou oblast (Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem, učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce, ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků, Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci ŠVP, Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia.

Nižší hodnocení (ne však výrazně) mají oblasti podpora vyššího stupně komplexního čtenářství, individuální práce s žáky, mimovýukové akce, čtenářské kroužky, spolupráce v oblasti ČG s rodiči.

Mezi systémová opatření vedoucí k podpoře čtenářské gramotnosti patří zejména požadavek na garantovaný rozsah používaných metod zakotvený ve školním vzdělávacím programu, zajištění stabilní finanční podpory, která umožní mj. podporu personálního zajištění pedagogických pracovníků, dále zlepšení materiálně technických podmínek a navýšení časové dotace pro mimoškolní aktivity.

Součástí opatření by mělo také být zapojení rodin do podpory rozvoje čtenářské gramotnosti žáků prostřednictvím vzdělávání rodičů pedagogy, a to včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, a dále zapojení vzdělávacích a kulturních center a neziskových organizací - knihovny, domy dětí a mládeže, centra volného času a další mimoškolní vzdělávací a kulturní centra, přičemž nepůjde pouze o paralelní aktivity subjektů, ale o cílené plánování mimoškolních vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň rozvoje čtenářské gramotnosti a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře úspěšnosti žáků v ostatních vzdělávacích oblastech RVP.

Zásadním a určujícím činitelem rozvoje čtenářské gramotnosti dětí a žáků jsou pedagogičtí pracovníci základních škol. Jejich úroveň oborových a didaktických kompetencí se značně různí a také z tohoto stavu plyne nesystematická a nejednotná úroveň vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti.

Pracovní skupina doporučuje zaměřit se na **využívání aktivizačních metod a metod kritického myšlení, zapojení současných digitálních technologií.**

Opatření:

Pregramotnost: aktualizace ŠVP PV škol v oblasti čtenářské pregramotnosti, systémová finanční podpora pro realizaci dílen čtení, čtenářských koutků, projektové výuky apod., dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek a knih a také zakotvení spolupráce s rodiči a s mimoškolními vzdělávacími a kulturními centry. Systematizace a gradační standard v DVPP pro oblast čtenářské pregramotnosti, zavedení standardu mentora, systematická podpora sdílení, supervizní podpora, stabilní finanční podpora.

Gramotnost: aktualizace ŠVP základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti, systémová finanční podpora pro realizaci dílen čtení, čtenářských koutků, půlených hodin, projektové výuky apod., dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek a knih a také zakotvení spolupráce s rodiči a s mimoškolními vzdělávacími a kulturními centry. Systematizace a gradační standard v DVPP pro oblast čtenářské gramotnosti, zavedení standardu mentora, systematická podpora sdílení, supervizní podpora, stabilní finanční podpora, podpora

čtenářských koutků a čtenářských dílen

NV:

Čtenářská (pre)gramotnost je oblast, která je v současné době podporována nejen v rámci školních vzdělávacích programů, je součástí vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace, ale stává se i součástí neformálního vzdělávání. Tato oblast se následně promítá do všech předmětů vyučovaných v základních školách a její zvládnutí má do velké míry také podíl na úspěšném zvládnutí učiva a příslušných kompetencí. Čtenářská gramotnost je tedy základním východiskem a předpokladem pro rozvoj funkční gramotnosti žáků, zejména dokumentovou a literární. Proto je potřebné, aby školy a SVČ ve větší míře podporovaly i neformální aktivity žáků, ať už v rámci činnosti školy či motivací žáků do mimoškolních aktivit v zájmových kroužcích na školách a SVČ, a to včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Nabízí se využít i nabídky programů na čtenářskou (pre) gramotnost neziskových organizací (např. Sdružení D).

Z agregovaných dat vyplývá, že školy plánují tyto aktivity v oblasti podpory rozvoje čtenářské gramotnosti:

- realizovat čtenářské kroužky, pravidelné dílny čtení, či jiné pravidelné mimoškolní aktivity
- školní knihovna – zajištěn přístup dle potřeby žáků
- realizace mimo výukových akcí – projektové dny, návštěvy divadelních představení, autorská čtení, výstava knih, návštěva knihoven, besedy
- spolupráce školy s rodiči – informace o dění ve škole, existence čtenářských kroužků...
- čtenářsky podnětné prostředí – čtenářské koutky, nástěnky,
- škola nakupuje aktuální beletrii
- zakoupení a pořízení technického a materiálního vybavení – např. K vystavování prací žáků
- realizaci mimo výukových akcí pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace – projektové dny, autorská čtení, výstavy knih
- využívání interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií
- nákup beletrie a multimédií

Hodnocení podpory komunikace v mateřském jazyce v rámci školních družin a školních klubů je v našem kraji pod průměrem v ČR (výsledky na menší územní celek nejsou dostupné). Spolu s kulturním povědomím je oblast komunikace v mateřském jazyce jednou z nejvíce rozvíjených oblastí v rámci SD (92,2 %), u školních klubů je to jediná nejvíce rozvíjená oblast (88,2 %) Lepší situace je u středisek volného času, zde je podpora komunikace v mateřském jazyce v kraji nad průměrem v ČR (4,36 bodu v kraji, v ČR 4,20 bodu).

Opatření:

Zajištění stabilní finanční podpory k zajištění čtenářských dílen a koutků, odborné práce ve volně přístupných učebnách, půlení hodin, výměně učebních pomůcek...

Rozvoj mentoringu na školách – DVPP, kreativita učitelů, nápady, zájem, sebmotivace, zabránění stereotypu učitelů atd.

Zlepšení a rozvíjení další spolupráce mezi školou a knihovnou podporou aktivit jednotlivých knihoven a dalších organizací zejména ve vazbě na nabídku přednášek, akcí či projektů ve vztahu k žákům jednotlivých škol.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP č. 2: *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami pak Opatření 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, cíl rovněž přispívá k rozvoji funkční gramotnosti (literární, dokumentové).

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor: počet aktualizovaných ŠVP, počet zrealizovaných aktivit zaměřených na podporu čtenářské gramotnosti, počet nakoupených pomůcek, počet zapojených rodičů do aktivit ČG, počet škol zapojených do realizace čtenářských koutků/dílen čtení. počet mimoškolních akcí škol MŠ a ZŠ, SVČ a NNO využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí, počet nově vytvořených/inovovaných zájmových kroužků, čtenářských dílen, klubů, koutků, exkurzí...

3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj základních (pre)gramotností dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.1.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Matematická pregramotnost je podporována v rámci školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, které stanoví konkrétní výstupy v jednotlivých obdobích vztahujících se k věku dítěte. Pedagogové mateřských škol rozvíjí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti víceméně účastí na dalším vzdělávání v dané oblasti a samostudiem.

Další rozvoj matematické pregramotnosti dětí MŠ bude záležet na materiálním zabezpečení mateřských škol. Dále pak na zaměření se na individuální práci s dětmi, které projevují mimořádný talent nebo naopak se u nich projevují značné rezervy právě v oblasti matematické pregramotnosti.

Hlavní směry, na které je třeba se zaměřit: "

Získávání zkušeností s prací výukových metod zaměřených na podporu matematické pregramotnosti hledat nejdostupnější metody – různé činnosti proměnit v zábavnou hru bez zbytečných odborných názvů (pozorování, manipulace, třídění, porovnávání, řazení)

Zaměřit se na předmatematické představy v předškolní věku a jejich rozvoj ve vzdělávacích oblastech

Opírat se o vývojovou a kognitivní stránku, která vychází z RVP PV

Manipulační činnosti jako prostředek pro rozvoj matematické pregramotnosti

Vytváření předčíselných představ v kontextu s možnou prevencí specifických poruch učení v předškolním věku

Využívání interaktivních pomůcek a ICT v činnostech matematické pregramotnosti

Seznámení se s matematickou pregramotností podle principů prof. Hejného.

Měla by být provedena systémová opatření na podporu rozvoje matematické pregramotnosti, která by měla směřovat k rozvoji mentoringu na mateřských školách. Ten by byl zaměřen na zvýšení kreativity pedagogů, odstranění stereotypu a odstranění nízké motivace. V souvislosti s realizovanými opatřeními by byla provedena úprava školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání v oblasti matematické pregramotnosti.

Opatření: inovace ŠVP PV v oblasti matematické pregramotnosti, které vychází z RVP PV (vývojová a kognitivní stránka), tak aby se PMG prolínala téměř všemi aktivitami v MŠ (jazykové, tělesné, estetické...), podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozvoj matematické pregramotnosti, kurzy, DVPP, nákup učebních pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti.

Bylo by také dobré se zaměřit na podporu využívání DVZ, tedy digitálních vzdělávacích zdrojů (hry, interaktivní digitální pracovní listy, animace, videa, prezentace, aplikace pro

mobilní telefony ad.), při přímé práci ve třídě, ale i při práci s dětmi nadanými nebo s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. S tím souvisí i materiální (dostupnost DVZ, software pro tvorbu DVZ), finanční (motivace učitelů sdílejících vlastní digitální obsah apod.) a metodická (lektoři, webináře, semináře, vznik metodicky orientovaných DVZ zaměřených na vlastní tvorbu DVZ) podpora učitelů a jejich další vzdělávání v oblasti využívání, vyhledávání ale hlavně vytváření vlastního digitálního vzdělávacího obsahu.

Matematická gramotnost je podporována v rámci školních vzdělávacích programů, které stanoví konkrétní výstupy v jednotlivých obdobích. Také učitelé 1. a 2. stupně základní školy vesměs rozvíjejí svoje znalosti v oblasti matematické gramotnosti, zúčastňují se dalšího vzdělávání, využívají samostudia.

Ve škole je většinou podporováno matematické myšlení u žáků, jsou řešeny příklady z každodenních situací, situace spojené s budoucí profesí, objasňují se přírodní zákony. Na základních školách probíhají matematické soutěže – Matematický Klokán a matematické olympiády.

Ve školách jsou dobře rozvíjeny témata podpora matematického myšlení u žáků, využívání interaktivních médií, učitelé rozvíjí své znalosti, škola má materiálové vybavení, stále je však ještě prostor pro jejich zlepšování, tak aby se staly běžně využívanou a rozvinutou oblastí na školách.

Mezery jsou identifikovány ve sdílení dobré praxe a využívání poznatků pedagogů v praxi a v nákupu literatury a multimédií pro rozvoj matematické gramotnosti.

Mezi systémová opatření, která by měla být provedena na podporu rozvoje matematické gramotnosti, patří zejména stabilní finanční podpora, která by byla určena na podporu personálního zajištění pedagogických pracovníků. Tito by se věnovali vedení matematických koutků, pracovali by s žáky ve volně otevřených učebnách, a to včetně práce se žáky se specifickými potřebami, inovovali by a vyměňovali učební pomůcky k rozvoji gramotnosti. Stabilní finanční podpora umožní zvýšit časovou dotaci, popř. půlení vyučovacích hodin, tím by došlo k výraznějšímu procvičení učiva a upevnění matematické gramotnosti. Systémová finanční podpora by také směřovala k rozvoji mentoringu na škole, ten by byl zaměřen na zvýšení kreativity u učitelů, odstranění stereotypu a odstranění nízké motivace. V souvislosti s realizovanými opatřeními by byla provedena také úprava ŠVP škol v oblasti MG.

Proškolení lektorů a mentoři budou pomáhat školám při zavádění efektivních přístupů v rámci celé školy, pro skupiny žáků nebo individuální rozvoj dětí při koordinaci práce ve třídě a při individuální podpoře učitelů. Pro rozvoj gramotností by bylo vhodné dlouhodobé vzdělávání, společné plánování a reflektování výuky a realizaci aktivit mimo vyučování. V této oblasti budou aktivy využívat především potenciálu místních nejlepších učitelů nebo vzdělavatelů k podpoře dalších učitelů napříč všemi obory, dále využijí spolupráci mezi různými stupni vzdělání – MŠ, 1. i 2. stupeň, možnosti informovat všechny zainteresované o nových trendech v rámci gramotností (Hejného metoda, sfumato, Khanova akademie...), možnost rozvíjet gramotnosti v mimoškolních aktivitách (kroužky, letní školy) a spolupracovat s mimoškolními vzdělávacími institucemi.

Bylo by dobré se také zaměřit na podpora využívání DVZ, tedy digitálních vzdělávacích zdrojů (hry, interaktivní digitální pracovní listy, animace, videa, prezentace, aplikace pro mobilní telefony ad.), obzvláště pro podporu domácí přípravy a rozvoje MG, ale taktéž při práci s dětmi nadanými nebo s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. S tím souvisí i materiální (dostupnost DVZ, software pro tvorbu DVZ), finanční (motivace učitelů sdílejících vlastní digitální obsah apod.) a metodická (lektoři, webináře, semináře, vznik

metodicky orientovaných DVZ zaměřených na vlastní tvorbu DVZ) podpora učitelů a jejich další vzdělávání v oblasti využívání, vyhledávání ale hlavně vytváření vlastního digitálního vzdělávacího obsahu.

Návrhy opatření: inovace ŠVP škol v oblasti MG a digitálních technologií, systémová podpora půlených vyučovacích hodin matematiky (finance), realizace matematických koutků na školách, materiálová inovace učeben pro výuku matematiky, informatiky, nákup učebních pomůcek pro rozvoj MG, nákup na vybavení učeben informatiky(Lego Education, tablety, Ozoboti, Bee-bot, eUčebnice aj.) nástroje na budování kapacit škol (mentoring, akce pro sdílení zkušeností učitelů), realizace motivačních zájmových kroužků při školách či zájmových organizacích zaměřených na rozvoj matematického myšlení žáků (Zábavná matematika apod.)

NV:

Na rozdíl od čtenářské gramotnosti, o které se v poslední době mezi veřejností již více hovoří, zůstává matematická gramotnost ještě stále v pozadí zájmu žáků i rodičů. Příčinou může být nejen větší náročnost a odbornost matematiky, ale také menší systémová podpora její popularizace mezi širokou veřejností.

O tom, že popularizaci matematiky školy považují za důležitou, ale přesto nestojí v popředí jejich zájmu, svědčí i výsledky agregovaných dat. Pokud zvážíme, že jednou z nejdůležitějších součástí úspěšného pedagogického procesu je motivace a odstranění obav z neúspěchu, jeví se popularizace matematických dovedností jako vhodné systémové opatření k rozvoji matematické gramotnosti. Cílem této popularizace matematiky by mělo být přesvědčení žáků, rodičů a celé veřejnosti, že matematika je mocným a nezbytným nástrojem k poznání světa a matematické znalosti a dovednosti nám usnadní řešení problémových situací v každodenním praktickém životě.

Opatření:

- Realizace mimo výukových akcí na podporu MG a zvýšení motivace (projektové dny, soutěže, dny otevřených dveří, společné rodinné aktivity)
- Informovanost veřejnosti o organizaci těchto akcí, aktivit i kroužků
- Zapojení veřejnosti a rodin do těchto aktivit
- Zajištění dostatečného a zajímavého vybavení pro aktivity i kroužky
- Spolupráce školy s neformálním vzděláváním (lektoři kroužků, tematické projektové dny, využití mentoringu, exkurze, výpůjčky vybavení apod.)
- Zajištění financování popularizace matematické gramotnosti.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření: Opatření 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, je předstupněm navazujícím na povinné opatření MAP č. 2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání a průřezové opatření Funkční gramotnost (numerická), dílčím způsobem souvisí s doporučeným opatřením (tématem) MAP Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a dílčím způsobem rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka a Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP v oblasti MG, počet žáků, kteří se úspěšně zúčastní matematických soutěží, počet zrealizovaných projektových akcí se zaměřením na matematickou gramotnost, počet zrealizovaných zájmových kroužků v oblasti MG, počet nových učebních pomůcek pro rozvoj MG a digitální gramotnosti.

3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.2 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.2.1 Rozvoj komunikativní kompetence, kompetence k učení a k řešení problémů dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Komunikativní kompetence je schopnost dětí a žáků kultivovaně komunikovat v mateřském a cizím jazyce. Zahrnuje schopnost poslouchat, mluvit, číst, psát, porozumět a interpretovat různé typy textů.

Komunikační kompetence úzce souvisí s kompetencí k učení a kompetencí k řešení problémů, neboť zahrnuje schopnost práce s textem, plánování, samostatné učení a organizaci vlastního učení a také kritické myšlení, kreativitu, problémové a projektové řešení a komunikaci a spolupráci.

Na úrovni vyučovacích předmětů ve školách se pak jedná zejména o výuku předmětů český jazyk a cizí jazyk/y a výchova k občanství.

MŠ:

Komunikativní kompetence je schopnost dětí a žáků kultivovaně komunikovat v mateřském a cizím jazyce. Zahrnuje schopnost poslouchat, mluvit, číst, psát, porozumět a interpretovat různé typy textů.

Na úrovni vyučovacích předmětů se tak jedná zejména o výuku předmětů český jazyk a cizí jazyk/y.

Jazykové vzdělávání dětí v mateřských školách probíhá někde, a to především formou kroužků. Agregovaná data v této oblasti z dotazníkového šetření MŠMT nejsou k dispozici. Z šetření popisu potřeb vyplývá užitečnost řešení této oblasti pomocí rodilého mluvčího na některé aktivity, které v MŠ probíhají, na budování vhodného materiálového zázemí školy pro jazykově podnětné prostředí (ve škole existuje jazykově podnětné prostředí), využití spolupráce s rodiči, seznámení s jinou kulturou. Všechny uvedené aktivity vycházejí z předpokladu, že děti se neučí jazyk vědomě, ale spontánně si osvojují slova, která častěji slyší nebo pro která mají praktické upotřebením, proto je potřebné dbát při realizaci aktivit, aby tento přirozený proces nebyl uspěchán a děti nebyly odrazovány od mluvení nadměrnými nároky. Při realizaci aktivit je potřeba vycházet z aktuální úrovně jazykových dovedností a přizpůsobovat aktivity věku, rozumové vyzrálosti a zejména aktuálním konkrétním potřebám dítěte, a to včetně dětí se specifickými potřebami.

Rozvoj jazykových kompetencí dětí je aktuálně zaměřen především na oblasti postupného osvojování rodného jazyka, získávání a předávání informací, sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů či k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

Další rozvoj této oblasti lze spatřovat zejména v oblasti podpory mentoringu, podpoře systémové nabídky dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky i ve vztahu k vytvořené pozici samostatného pracovníka pro rozvoj jazykové gramotnosti, metodika výuky cizích jazyků v MŠ, výměna zkušeností mezi pedagogy různých mateřských škol.

ZŠ:

Jazykové vzdělávání žáků patřilo v rámci agregovaných dat ORP Olomouc k nejhůře hodnoceným – jazykové vzdělávání skončilo s 3. nejnižším ohodnocením v ORP (2,58), tzn. školy cítí významné rezervy v dostatečné přípravě svých žáků v oblasti jazykových kompetencí. Z agregovaných dat dotazníkového šetření MŠMT vyplynulo, že nejnižší posun je v oblasti nabídky rozmanitosti cizích jazyků a v rozvoji chápání života v jiných kulturách.

Přínosem pro jazykové vzdělávání jsou pobyty v cizině či přítomnost rodilého mluvčího ve výuce, což bylo díky období pandemie covid značně omezeno. Z agregovaných dat popisu potřeby vyplývá zlepšení ve spolupráci a využití rodilých mluvčích ve výuce (alespoň v některých hodinách) a více využívat CLIL metodu (i na 2. stupni), nabídka a možnost zahraničních pobytů pro děti i pro pedagogy, besedy s rodilými mluvčími. K základním a klasickým podmínkám pro rozvoj této oblasti patří technické a materiálové vybavení (jazyková učebna, odborná literatura, literatura v cizím jazyce i pro žáky 1. stupně...). Další podmínkou pro rozvoj kvalitní výuky jazyků je možnost půlených hodin i na 1. stupni, čemuž často brání prostorové či kapacitní možnosti pedagogů. K možnostem zlepšení patří i neustálé vzdělávání pedagogů. Důležitá je nabídka zajímavých a pestrých možností vzdělávání, které bude pro pedagogy přínosem.

Hlavní prioritou je dostatečné technické a materiálové zabezpečení pro výuku cizích jazyků, další prioritou je rozvoj, že učitelé včetně učitelů ostatní předmětů rozvíjejí své znalosti v oblasti jazykových znalostí a využívají je ve výuce a dále podpora rozvoje jazykových gramotností v ŠVP.

Rozvoj jazykových kompetencí dětí a žáků je aktuálně zaměřen především na oblasti postupného osvojování jazyka, získávání a předávání informací, sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů, či k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

Další rozvoj této oblasti lze spatřovat zejména v oblasti podpory mentoringu, podpoře systémové nabídky dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky i ve vztahu k vytvořené pozici samostatného pracovníka pro rozvoj jazykové gramotnosti. Oblast rozvoje je také větší díky výměně zkušeností mezi pedagogy různých škol.

Návrhy opatření: systémová finanční podpora půlených hodin, které budou zaměřeny na rozvoj komunikačních dovedností žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, podpora nákupu cizojazyčné literatury do školních knihoven, podpora realizace zájmových kroužků a aktivit na podporu jazykového vzdělávání, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti jazykové gramotnosti. Podpora mentoringu, podpora nabídky dalšího vzdělávání, změna v oblasti legislativy, podpora aktivit zaměřených na výměnu zkušeností mezi pedagogy různých škol.

NV:

Komunikativní kompetence: Oblast neformálního vzdělávání, která není primárně zacílená na závěrečné ohodnocení výkonu žáka, umožňuje individualizovanější přístup a možnost rychlosti osvojování znalostí dle dosavadní jazykové úrovně žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami. Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol poskytuje žákům praktickým a atraktivním způsobem zdokonalovat nabyté znalosti a dovednosti, ať už formou zahraničních pobytů, exkurzí či aktivit mezinárodní spolupráce škol. Tímto způsobem dochází k uplatňování konstruktivistických přístupů ve výuce, kdy žáci rozvíjejí své znalosti a dovednosti v konkrétních životních situacích a problémovým způsobem. Neméně významný je aspekt sdílení zkušeností mezi školami navzájem.

Odůvodnění:

- Stále existuje nedostatek stabilní finanční podpory pro neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí (personální zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřené učebny, inovace a výměna učebních pomůcek k rozvoji gramotností, zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek)
- Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti jazykového rozvoje mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)
- Učitelé na školách nemají dostatečný prostor ke vzdělávání v cizím jazyku a didaktice cizího jazyka, příp. výuky češtiny jako cizího jazyka
- Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k jazykové gramotnosti (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace apod.)
- Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti

Opatření: Pro dosažení uspokojivého stavu v oblasti neformálního vzdělávání je potřebné posílit systematický přístup v oblasti jazykového vzdělávání, a to zejména v oblasti dlouhodobých projektů zaměřených na jazykové vzdělávání a výuku češtiny jako cizího jazyka (zájmové kroužky), v oblasti popularizačních aktivit prostřednictvím jednorázových akcí (např. nabídky knihoven, divadel apod.) a dále zvyšováním jazykových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků (kurzy DVPP).

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita a volitelné opatření MAP: Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor:

MŠ:

- Počet trvalých, dlouhodobých projektů zaměřených na neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí
- Počet akcí mateřských škol využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí zaměřených na rozvoj jazykové komunikace
- Počet nabídek kvalitního DVPP v oblasti jazykové komunikace
- Počet kroužků výuky cizích jazyků
- Počet jednorázových akcí na podporu výuky cizích jazyků, seznámení se s jinou národností
- Počet rodilých mluvčích zapojených do výuky

- Počet MŠ, které vyučují cizí jazyky v rámci běžné výuky v MŠ

ZŠ:

počet žáků v půlených hodinách, počet zrealizovaných zájmových kroužků, počet aktivit neformálního vzdělávání, počet zrealizovaných aktivit na podporu jazykové výuky a výuky češtiny jako cizího jazyka (dny otevřených dveří, spolupráce s knihovnami apod.), počet zakoupených pomůcek pro podporu jazykové výuky a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet inovovaných kurzů DVPP v oblasti jazykového vzdělávání a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet samostatných pracovních pozic pro rozvoj jazykové gramotnosti, počet aktivit vzájemné spolupráce škol v oblasti jazykového vzdělávání.

3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.2 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.2.2 Rozvoj pracovní kompetence dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V rámci pracovní kompetence žák zejména získává dovednosti pro bezpečnou práci s nástroji, materiály a vybavením, přistupuje k činnostem z hlediska ochrany zdraví svého i druhých, ochrany životního prostředí a je schopen využívat získané znalosti a dovednosti v rámci vlastního rozvoje a přípravy na budoucí povolání. Kromě toho se orientuje v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání a rozvíjí své podnikatelské myšlení.

MŠ:

Proto je v současné době je potřeba klást velký důraz na oblast rozvoje kreativity a iniciativy dětí už v předškolní výchově. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni MŠ dosud neexistuje. V rámci šetření MŠMT, které se u MŠ zaměřovala pouze na kreativitu a iniciativu se z agregovaných dat jeví tato oblast jako rozvinutá a nad průměrem v ČR, to potvrzují i výsledky agregovaného popisu potřeb škol. Rádi bychom v tomto trendu v našem regionu pokračovali.

Mateřské školy vyjádřily svůj záměr zajistit dostatečné množství pomůcek, výtvarných materiálů, učit systematicky prvkům iniciativy a kreativity, sdílet poznatky mezi učiteli v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity, podporovat spolupráci se zákonnými zástupci v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity dětí a podporovat seberealizaci dětí.

Vzdělávací aktivity je možné realizovat ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu. Dále je třeba zajistit dostatečné finanční zdroje na nákup výtvarného materiálu a pomůcek, vytvořit metodické postupy pro systematickou práci s prvky tvořivé dramatiky, vytvořit metodické postupy pro realizaci relaxačních cvičení, které rozvíjejí fantazii, představivost, imaginaci a sebepoznání, upravit ŠVP, zavést další

podpůrné nástroje pro aktivní zapojení dětí a rozvoj jejich praktických dovedností.

Návrhy opatření:

projektové dny, sdílení dobré praxe, inspirativní semináře, metodika k rozvoji kreativity a iniciativy dětí

ZŠ:

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě žáků (dále jen výchova k podnikavosti). Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ dosud neexistuje.

Tato oblast je rozvinuta pod průměrem ČR, jak dokládají agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT. Nejslabší oblastí je zapojení škol do aktivního se žee podílení na činnostech fiktivních firem, organizace debat a exkurzí na podporu podnikavosti. Z agregovaného popisu potřeb vyplývá, že školy potřebují pomoci je materiální zázemí. Někde potřebují specializované prostory, jinde stačí podpořit vybavení materiály, pomůckami, odbornou literaturou. Problém je i časové hledisko pro realizaci těchto aktivit (více hodin, projektový den atd.). Podpora dělení výuky do tematických celků. Z popisu potřeb vyplývá i nejednotnost metodické vedení, je na každé škole, jak se k tomuto tématu postaví a jak moc jej bude zařazovat do výuky. Jedním z priorit v této oblasti je i výuka finanční gramotnosti, systematický přístup a podpora měkkých kompetencí včetně kritického myšlení atd.

Pro adekvátní pochopení cílů výchovy k podnikavosti a rozvíjení potřebných kompetencí u žáků je potřebné na úrovni základních škol zrealizovat několik systematických opatření, Základním opatřením je proškolení pedagogických pracovníků škol v oblasti výchovy k podnikavosti, tvorba podpůrných nástrojů pro pedagogy a žáky. Následně je potřeba inovovat ŠVP a propojit jej se spoluprací s dalšími aktéry regionu jako je např. setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách či webináře, realizace podnikatelských kroužků na školách na principu fiktivních firem, ve kterých žáci absolvují praktickým způsobem všechny fáze podnikatelské činnosti ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu.

Aby bylo možné výchovu k podnikavosti na ZŠ realizovat, je třeba, aby nejdříve získali pedagogičtí pracovníci didaktické kompetence v této oblasti, a byli tak vhodně motivováni k dalšímu vzdělávání.

Jako vhodná forma se jeví setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách, organizováním webinářů. Vzdělávací aktivity je možné realizovat ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu.

V současné době není také v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, a nejsou pro ni definované samostatné učební výstupy v rámci RVP ZV. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP.

S tím souvisí také potřeba definovat učební výstupy na úrovni získaných kompetencí žáků. V současné době však na úrovni ORP Olomouc (a ani na úrovni ČR) dosud neexistuje ucelený popis kompetencí, kterými by měl disponovat jedinec, jenž chce v budoucnu

zahájit samostatné podnikání či být kreativním či inovativním i v zaměstnaneckém poměru.

Návrhy opatření:

Úprava ŠVP škol, vytvoření vzdělávacího programu Výchova k podnikavosti pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů pro Výchovu k podnikavosti.

Identifikovat potřebné klíčové kompetence pro oblast podnikatelských dovedností. Připravit pro pedagogické pracovníky a zejména pro výchovné poradce na základních školách testovací nástroj kompetencí žáků, který by jim pomohl tyto potřebné kompetence v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity identifikovat, neboť výuka a vzdělávání by měly být i v této oblasti založeny na principu individuálního přístupu k žákovi.

Vytvoření testovacího nástroje a jeho ověření na základních školách v ORP Olomouc. V důsledku toho získají školy nástroj, který jim umožní identifikovat žákovské talenty a s těmito dále systematicky pracovat, umožní dlouhodobě a cílevědomě rozvíjet klíčové kompetence žákovských talentů a podporovat je ve výběru relevantní kariérové cesty. Umožnění včasného zachycení skutečných předpokladů žáka může s větší pravděpodobností vést k jeho pozdějšímu úspěšnému uplatnění na trhu práce.

NV:

Pracovní kompetence: Důležitou platformou pro rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv ve firmách v regionu. Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze omezeně využívat regionální nabídku neformálního vzdělávání či připravit na školách vlastní zájmové kroužky (podnikatelské kroužky na principu žákovských firem) v dané oblasti. Dům dětí a mládeže tyto aktivity v dohledné době do svých činností nezařadí. Nadále přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání, jako jsou: nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace podnikatelských kroužků, chybějící náměty na zajímavé aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení dětí a žáků do samostatné podnikatelské činnosti či kreativních aktivit. Je potřebné proškolení pedagogické pracovníky pro vedení zájmových kroužků v dané oblasti. Z agregovaných dat dotazníkového šetření MŠMT vyplývá, že Hodnocení podpory podnikavosti a iniciativy v rámci školních družin a školních klubů je v našem kraji pod průměrem v ČR. V této oblasti dané subjekty aktivně působí družiny 54,1 %, školní kluby z 41,2 %. Lepší situace je u středisek volného času, zde je podpora podnikavosti a iniciativy v kraji nad průměrem v ČR a tyto střediska se na oblasti podnikavosti a iniciativy zaměřují z 90,9 % (výrazně nadprůměrné).

Návrhy opatření:

Je potřebné rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti rozvoje podnikatelských dovedností dětí a žáků a jejich kreativity a iniciativy, a to poskytnutím materiálově-organizačního zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků při školách (např. úhrada materiálových nákladů kroužků apod.) či dalším institucím neformálního vzdělávání v regionu.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučená opatření MAP *Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě MŠ* a *Podpora polytechnického vzdělávání MŠ* a silně rovněž rozvíjí průřezové

a volitelné opatření MAP: Rozvoj *sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP, počet vytvořených metodických postupů, počet nakoupených pomůcek, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů, počet metodických materiálů pro pedagogické pracovníky, počet škol zapojených do realizace projektů, workshopů a setkávání s inspirativními osobnostmi, počet zúčastněných dětí a žáků na projektech a workshopech, setkávání s inspirativními osobnostmi, počet aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy. Počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě. Vytvořený testovací nástroj pro žáky 2. stupně ZŠ, metodika hodnocení klíčových kompetencí v oblasti podnikatelských kompetencí.

3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.2 – Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.2.3 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

MŠ:

V současné době čelí lidé mnohým výzvám a je potřebné, aby si již dítě vytvářelo vlastní názor a postoj a v budoucnu si dokázalo najít své místo ve společnosti. V současném světě jsou často diskutovanými otázky migrace, chudoby, tolerance, humanitární pomoci, konfliktů a řada dalších, které s sebou přináší každodenní realita, a děti předškolního věku se s těmito pojmy běžně setkávají.

Pro úspěšný rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí je nezbytné další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich orientace v aktuálních tématech občanské společnosti – ať už je to povědomí o struktuře a fungování EU, uchopení problematiky extremismu a jeho forem ve společnosti, problematika národnostních a etnických menšin, rozvoj principů etiky a jejího významu v demokratické společnosti, rozvoj komunikačních schopností. Se získanými vědomostmi by měli pedagogové vhodnou formou seznamovat děti a pomáhat jim se orientovat v jednotlivých oblastech každodenního života. Nezbytnou součástí výuky se proto stává také tvorba nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro mateřské školy a metodických materiálů pro pedagogické pracovníky MŠ.

Vhodným nástrojem je spolupráce mateřských škol s komunálními politiky na místní a krajské úrovni formou besed, také návštěv MŠ jiných zřizovatelů, či sdílení dobré praxe za účasti pedagogických pracovníků mateřských škol a zástupců samosprávy.

Takto nastavená opatření mohou vést k adekvátnímu zvýšení povědomí a pochopení dětí o situaci v současném světě, k rozvoji jejich osobnostních charakteristik ve smyslu schopnosti spolupráce a tolerance, a to včetně k osobám se specifickými potřebami či odlišným kulturním či socioekonomickým zázemím.

ZŠ:

Pro úspěšný rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků je ovšem nezbytné další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich orientace v aktuálních tématech občanské společnosti – ať už je to povědomí o struktuře a fungování EU, uchopení problematiky extrémismů a jeho forem ve společnosti, problematika národnostních a etnických menšin, rozvoj principů etiky a jejího významu v demokratické společnosti, rozvoj komunikačních schopností a dovedností žáků ve vztahu k trhu práce a seznámení žáků s procesy fungování trhu práce v praxi, vztahu zaměstnavatel a zaměstnanec. Nezbytnou součástí je také tvorba nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro školy a metodických materiálů pro pedagogické pracovníky ZŠ.

V rámci rozšiřování sociálních a občanských kompetencí žáků je nezbytné implementovat do ŠVP problematiku globálního rozvojového vzdělávání a zařazovat otázky globálního světa a jeho problémů do výuky tak, aby žáci byli schopni o problémech diskutovat, vytvářet si vlastní názor, svůj vlastní hodnotový systém, vést žáky k zodpovědnému

přístupu k okolnímu světu a lidem. V letech 2012–2014 byl realizován za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR a České rozvojové agentury projekt Svět v jednom dni – rozvojová témata v projektových dnech a v roce 2015 zadalo zpracování zhodnocení projektu a získání doporučení pro nově vznikající Národní strategii globálního rozvojového vzdělávání, přičemž jedním z výstupů je doporučení zahrnout globální rozvojové vzdělávání do krajských, případně místních akčních plánů.

Vhodným nástrojem je rovněž spolupráce základních škol s komunálními politiky na místní a krajské úrovni formou besed, přednášek, rozhovorů a exkurzí, či sdílení dobré praxe za účasti pedagogických pracovníků škol a zástupců samosprávy.

Takto nastavená opatření mohou vést k adekvátnímu zvýšení povědomí žáků o situaci v současném světě, k rozvoji jejich osobnostních charakteristik ve smyslu schopnosti spolupráce a tolerance, a to včetně k osobám se specifickými potřebami či odlišným kulturním či socioekonomickým zázemím.

NV:

Důležitou platformou pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv složek samosprávy, či účasti na neformálních aktivitách organizačních jednotek státu (např. policie, hasičský záchranný sbor apod.). Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze s úspěchem využívat regionální nabídku neformálního vzdělávání, či připravit na základních školách vlastní zájmové kroužky v dané oblasti. Nadále však přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání, jako jsou:

Odůvodnění:

- Nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace zájmových kroužků pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků při MŠ či ZŠ.
- Školám či rodinám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy neformálních aktivit provázaných s kurikulem
- Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich sociálních a občanských kompetencí.
- Je potřebné proškolit pedagogické pracovníky základních škol pro vedení zájmových kroužků v dané oblasti.

Je proto potřebné rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti sociálních a občanských kompetencí a poskytnout materiálově-organizační zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků při školách (např. úhrada materiálových nákladů kroužků apod.).

Náplň činností ve SVČ pomáhá rozvíjet, v rámci zájmového vzdělávání, sociální a občanské kompetence dětí a mládeže. Přesto jsou SVČ, kromě realizace vlastních volnočasových aktivit, připravena realizovat, ve spolupráci a dle zájmu MŠ a ZŠ, další aktivity pro jejich žáky.

V rámci rozvoje sociálních kompetencí mohou střediska realizovat pro žáky ZŠ adaptační kurzy, v rámci rozvoje občanských kompetencí mohou SVČ realizovat vzdělávací programy (přednášky, besedy apod.). Tyto přednášky a besedy mohou pro žáky škol realizovat, dle zaměření, i NNO.

Cílem bude v rámci rozvoje sociálních kompetencí stmelit a vytvořit zdravý třídní kolektiv. Kurzy povedou k vzájemnému poznání všech zúčastněných, k rozvoji tvořivosti, sociálních dovedností, k rozvoji vůle i sebepojetí. V rámci rozvoje občanských kompetencí napomohou vzdělávací programy (přednášky, besedy apod.) mimo jiné – rozvíjet

pochopení principů společenských norem, zákonů, práv a povinností ve škole i mimo ni, naučí respektovat a chránit tradice a kulturní i historické dědictví, naučí pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, naučí být odpovědný v krizových situacích.

Opatření: finanční zabezpečení přednášek, besed, kurzů (příprava aktivity, nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna lektorům

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků* a dílčím způsobem opatření *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor: počet aktivit škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence dětí, počet inovovaných ŠVP, počet proškolených pedagogických pracovníků. Počet aktivit škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence svých žáků, počet inovovaných ŠVP, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů, počet aktivit sdílení dobré praxe ve spolupráci škol a zástupců samosprávy.

3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.2 – Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.2.4 Rozvoj kulturní kompetence dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace od raného věku (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je součástí mnoha výchovně-vzdělávacích oblastí v každé mateřské škole. Inspirace kulturními podněty pomáhají dětem lépe chápat informace v souvislostech a nesporně zážitek kulturního charakteru přispívá k vyšší míře zapamatování následně školou předané informace, neboť je opřen o fakt emocionálně zpracovaného prožitku. Kulturní a umělecké podněty ve výuce přispívají také k vytváření celistvější osobnosti dítěte, neboť umožňují poznávat svět pomocí již jednou prožité skutečnosti předávané v kultivované formě. To je zejména pro oblast výchovy dětí neocenitelný zdroj inspirace, poučení, morálního zrání a také demonstrace příčiny a

následku v životních jevech, se kterými se děti v budoucím životě setkají. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mimo přímý dopad na etiku mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor, přestože nemusí být vždy většinový. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Odůvodnění:

- Je potřebné rozvíjet základní komunikační dovednosti a kulturní zvyky dětí na potřebné úrovni. Je zapotřebí posílit jejich schopnost se vyjádřit, umět formulovat vlastní myšlenky a názory a rozvíjet tak schopnost reflexe a sebereflexe, hodnocení a sebehodnocení
- Je zapotřebí posílit schopnost dětí umět vyjádřit vlastní pocity a potřeby i mimo-verbálními prostředky (artefiletickými a výchovně-dramatickými prostředky), a posílit tak schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc druhému
- Ve školách je žádoucí rozšiřovat prostor pro rozvoj kultury komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání.
- Toho lze docílit mj. realizací kulturních aktivit jak v prostorách MŠ, tak ve spolupráci s kulturními institucemi v regionu (divadla, knihovny, výchovné koncerty apod.)
- Je potřebné vzdělávat pedagogické pracovníky MŠ v oblasti rozvoje kulturních kompetencí dětí
- Ve školách chybí stále prostor pro práci s kvalitní a přitažlivou dětskou literaturou, vzdělávacími materiály, ale také filmem, hudbou nebo jiným zdrojem současné umělecko-kulturní inspirace vhodné pro děti
- Školám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy.

Rozvoj tělesné kultury:

V současné době se v evropském měřítku začíná proměňovat chápání podpory tělesné kultury člověka, která není chápána pouze jako záležitost jedince, výraz jeho individuálních zájmů a životního stylu, ale zároveň jako výchovná činnost užitečná z hlediska rozvoje jednotlivce i celé společnosti, neboť přispívá ke kultivaci lidského potenciálu, podporuje etické hodnoty a smysl pro fair play. Učí toleranci a zodpovědnosti a rozvíjí duševní, fyzické a sociální kvality.

Svůj význam má i z hlediska prevence sociálně-patologických jevů na školách i ve společnosti, neboť podporuje konstruktivní využití volného času, ale může také pomoci bojovat proti některým společenským problémům, jako jsou intolerance, bezcílnost, násilí, nadužívání alkoholu či požívání nezákonných drog.

Rozvoj sportů a pohybových aktivit občanů je oblast podporovaná na všech úrovních – národní, krajské i obecní. Jedním z cílů na národní úrovni je rozvoj tělovýchovy a sportu prostřednictvím základních a mateřských škol, SVČ a NNO. U občanů pohyb a zdravý způsob života nabývá stále více na významnosti, do pohybových aktivit se zapojují celé rodiny, rodiče vedou své děti ke zdravému způsobu života a sami jsou jim příkladem, mění se celkové pojetí pohybových aktivit a jejich role do zapojení rodinného a komunitního života.

K realizaci širší podpory je však nutné vybudovat dostatečné množství materiálního a technického zázemí – tzn. vybudovat dostatek kvalitních a moderních zahrad, sportovišť a

tělovýchovných ploch (více viz cíle 1.1.3 Rozvoj infrastruktury mateřských škol, 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol, 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků).

Školní zahrady, sportovní plochy a tělocvičny budou sloužit nejenom dětem a žákům, ale také široké veřejnosti k individuálním i organizovaným aktivitám a také jiným subjektům organizujícím pohybové a sportovní vyžití.

V současné době jsou veřejnosti již některé zahrady mateřských škol a SVČ, a sportovní areály základních škol přístupné a s oblibou využívány. Zahrady mateřských škol a SVČ mimo pohybových aktivit dětí nabízí rodičům neméně důležitý prvek: bezpečný prostor. Tělocvičny základních škol a SVČ jsou občany využívány zejména v době, kdy jsou možnosti využití venkovních ploch omezené, tzn. zejména v zimním období. V rámci nabídky pohybových aktivit pro občany města mají nezastupitelnou úlohu dětská hřiště a hrací plochy pro děti všech věkových kategorií na veřejných plochách, která jsou volně přístupná, a každoročně je jejich počet rozšiřován nebo stávající jsou rekonstruována a modernizována. Kromě nabídky možnosti sportovního vyžití pro veřejnost je prioritou zřizovatelů škol a školských zařízení (SVČ) a NNO zajištění podmínek pro rozvoj sportu a pohybových aktivit pro děti mateřských škol a žáky základních škol.

Mezi kulturní kompetence lze také řadit podporu kreativního průmyslu (podporuje kulturní povědomí) ve vazbě na Strategii kultury a kreativního průmyslu města Olomouce a další navazující obory (na SŠ i nový obor na VŠ – PdF UPOI – průmyslový design). Zaměření na kreativní průmysl je jedním ze specifika našeho území a je dobré ho podporovat již od základních škol. Podporu vyjádřila Pracovní skupina pro uplatnitelnost absolventů na trhu práce.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup sportovního materiálu, náradí a školních a integrovaných pomůcek, zabezpečení odborných soustředění, a soutěží, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, finanční podpora na rekonstrukci a vybavení tělocvičny, vybavení dětského hřiště a zahrady DDM o herní prvky. Kromě vlastní materiálové (infrastrukturní) podpory bude rovněž potřebné proškolení pedagogických pracovníků ZŠ, v rámci DVPP pro oblasti implementace aktuálních poznatků v oblasti tělesné kultury do ŠVP, v souvislosti s novelou školského zákona v oblasti společného vzdělávání bude potřebné rovněž provést opatření umožňující adekvátní zapojení do sportovních aktivit dětí a žáků se specifickými potřebami.

NV:

Kulturní kompetence: Důležitou platformou pro pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv kulturních zařízení. Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze s úspěchem využívat regionální nabídku zájmového a neformálního vzdělávání.

SVČ (zejména Dům dětí a mládeže Olomouc) má v oblasti aktivit podporující kulturní povědomí a vyjádření dlouholetou tradici. Každoročně nabízí rozmanité zájmové útvary obsahující danou tematiku. Jedná se především o kroužky zaměřené na výtvarnou výchovu a fotografii, taneční, dramatické, historicky zaměřené kroužky, kroužky osobnostního rozvoje. Mimo to pravidelně pořádá tematicky zaměřené výstavy a soutěže (literární, výtvarné a společenské).

Přesto je cílem SVČ, zejména pak DDM Olomouc, neustále rozšiřovat nabídky zájmových činností ve výše uvedených kroužcích. Důvodem je jednak narůstající počet zájemců o tyto aktivity (počet účastníků v kroužcích podporujících kulturní povědomí a vyjádření se zvýšil ze 711 v roce 2010 na 830 účastníků v pravidelné činnosti v roce 2015), ale i požadavek ze strany ministerstva školství, podporovat tyto aktivity v oblasti neformálního vzdělávání. SVČ se tak musí s předstihem připravit na další případný nárůst zájmu o tyto aktivity ze strany dětí a mládeže v době svého volného času.

Proto bude nutné v blízkém horizontu připravit jednak prostorové a materiální podmínky a jednak v rámci DVPP vzdělat pedagogy volného času v oblasti kulturního povědomí a vyjádření. Dobré podmínky a dobře zvolené cíle a činnosti tak mohou přispět k vytváření celistvější osobnosti žáka, v době mimo vyučování. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru žáka, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Svou činností po mnoho desítek let budují kulturní povědomí dětí a mládeže základní umělecké školy. Pořádání koncertů, výstav, divadelních a tanečních vystoupení je zakotveno v jejich vzdělávacích plánech. Přirozenou cestou seznamují žáky s kulturními tradicemi a činí je přímými účastníky kulturního vývoje regionu. Je proto žádoucí podporovat činnost těchto škol jak po stránce materiální (budování a vybavení učeben a sálů, zavádění digitálních technologií), tak i dalšího vzdělávání jejich pedagogických pracovníků.

Nadále však přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání v MŠ a ZŠ, jako jsou:

Nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace zájmových kroužků při MŠ či ZŠ.

Školám či rodinám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy

Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich kulturních kompetencí.

Je proto potřebné v MŠ a ZŠ také rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti kulturního povědomí, realizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytnout materiálově-organizační zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků (např. úhrada materiálových nákladů kroužků (nákup filmů, literatury apod.).

Mezi kulturní kompetence lze také řadit podporu kreativního průmyslu (podporuje kulturní povědomí) ve vazbě na Strategii kultury a kreativního průmyslu města Olomouce a další navazující obory (na SŠ i nový obor na VŠ – PdF UPOI – průmyslový design). Zaměření na kreativní průmysl je jedním ze specifika našeho území a je dobré ho podporovat již od základních škol. Podporu vyjádřila Pracovní skupina pro uplatnitelnost absolventů na trhu práce.

Rovněž v rámci zájmového a neformálního vzdělávání přispívají SVČ a NNO svojí činností v oblasti tělesné kultury k plnění cílů, a to je péče společnosti o výchovu a rozvoj působení na zdraví dětí a mládeže, na formování, zdokonalování jejich tělesného a pohybového vývoje, duševního, mravního a celkového rozvoje osobnosti, na uspokojování zájmů o pohybovou aktivitu, kulturní a efektivní využívání volného času.

SVČ (zejm. Dům dětí a mládeže Olomouc) jsou v příštím období připraveny postupně rozšiřovat nabídku nových pohybových aktivit, vycházejících z požadavků zájemců o zájmové vzdělávání. Bude, dle zájmu pořádat soustředění zaměřené na sport, tanec a turistiku. Bude také pořádat soutěže a přehlídky v různých pohybových aktivitách.

Aby se udržel trend zvyšujícího se zájmu dětí a mládeže o pohybové aktivity ve volném čase, bude nutné v blízkém horizontu připravit jednak prostorové a materiální podmínky a jednak v rámci DVPP vzdělat další pedagogy volného času v oblasti tělesné kultury, zvláště je pak, v rámci dalšího vzdělávání, seznámit s nejmodernějšími trendy. Dobré podmínky a zajímavé činnosti tak mohou přispět ke zvýšenému zájmu o pohyb a naplnit společenské cíle.

Opatření: finanční zabezpečení na nákup materiálu a školních a integrovaných pomůcek, finanční zabezpečení výstav, soutěží, zabezpečení výukových programů, proškolení pedagogů v oblasti kulturního povědomí, odměna pedagogickým zaměstnancům, rekonstrukce, vybavení odborných učeben, výstavních ploch.

Opatření tělesná kultura: finanční zabezpečení: nákup sportovního materiálu, náradí a školních a integrovaných pomůcek, zabezpečení odborných soustředění, a soutěží, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, finanční podpora na rekonstrukci a vybavení tělocvičny, vybavení dětského hřiště a zahrady DDM o herní prvky. Kromě vlastní materiálové (infrastrukturní) podpory bude rovněž potřebné proškolení pedagogických pracovníků ZŠ, v rámci DVPP pro oblasti implementace aktuálních poznatků v oblasti tělesné kultury do ŠVP, v souvislosti s novelou školského zákona v oblasti společného vzdělávání bude potřebné rovněž provést opatření umožňující adekvátní zapojení do sportovních aktivit dětí a žáků se specifickými potřebami.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* (na úrovni čtenářské pregramotnosti dětí), plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků* neboť kompetence ke kultuře vyjádření a schopnosti prosadit svůj názor jsou s iniciativou a podnikavostí úzce propojeny. Tento cíl rovněž rozvíjí dílčím způsobem průřezové téma Funkční gramotnost (literární, dokumentová).

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor: počet aktivit MŠ, ZŠ v oblasti kulturního povědomí, počet zrealizovaných kulturních akcí mimo MŠ a ZŠ, počet dětí-absolventů aktivit v oblasti kulturního povědomí, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nově vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů v oblasti kulturního povědomí, počet vzdělávacích pomůcek v oblasti kulturního povědomí. Počet nových pohybových aktivit na ZŠ, SVČ a NNO, počet účastníků ve SVČ a NNO v kroužcích zaměřených na pohybové aktivity, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet inovovaných ŠVP. Počet

nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti kulturního povědomí, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí, počet zorganizovaných výstav a soutěží. Počet nových pohybových aktivit na ZŠ, SVČ a NNO, počet účastníků ve SVČ a NNO v kroužcích zaměřených na pohybové aktivity.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.3.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

MŠ:

V současné době jsou všechny mateřské školy připojeny k internetu, jsou vybaveny počítači, agenda je zpracovávána v elektronické podobě. Počty počítačů v mateřských školách se pomalu zvyšují, postupně se mateřské školy dovybavují moderními interaktivními technologiemi. Digitální kompetence pedagogických pracovníků se za období pandemie zlepšily. V souvislosti s novým RVP dojde k posunu inforatických dovedností v oblasti programování i vybavení pomůckami na podporu inforatického myšlení a MŠ se na tuto situaci musí připravit a kompetence nadále rozvíjet. Zařazení MŠ na novou „inforaticku“ bude v našem území postupné. Přínosné bude sdílení zkušeností apod.

Vývoj ICT zařízení jde velmi rychle dopředu, a proto je bezpodmínečně nutné, aby na školách působili pedagogové, kteří mají dostatečné digitální kompetence a zařízení umí ovládat a používají je ve výuce.

Následně může docházet k efektivnějšímu využití ICT ve vyučovacím procesu, a v důsledku toho jak k cílenému (cílené vzdělávání žáků v oblasti ICT), tak přirozenému (aplikované využití ICT v jednotlivých oblastech předškolního vzdělávání) rozvoji digitálních kompetencí žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Tímto způsobem bude docíleno otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení inforatického myšlení dětí a rozvíjení oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků.

ZŠ:

V dnešní době jsou všechny školy připojeny k internetu, jsou vybaveny počítači, agenda škol je zpracovávána celá v elektronické podobě atd. Počty počítačů se ve školách neustále zvyšují, zlepšuje se vybavení škol moderními interaktivními technologiemi a další digitální technikou (více viz Cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol). Pro adekvátní využívání ICT ve výuce je potřebné dále zvyšovat kompetence jak žáků, tak pedagogických pracovníků. K velkému posunu došlo v období pandemie. Stále jsou rezervy v oblasti konektivity škol a dostatečného vybavení tak, aby bylo možné výpočetní techniku využívat ve více předmětech.

Školy mají nejpozději k 1.9.2024 upravit své ŠVP do souladu s revidovaným RVP, v němž došlo ke změně vzdělávací oblasti Inforaticka. Došlo k odklonu od uživatelských dovedností, které jsou nadále již rozvíjeny pomocí digitální kompetence napříč jednotlivými

předměty. Novou náplní IT je rozvoj dovedností v oblasti práce s daty, algoritmicke, informačních systémů a digitálních technologií. Vše toto je v souladu se Strategií vzdělávací politiky 2030+. Školy postupně se na to budou připravovat a očekáváme, že bude užitečné předávání zkušeností a sdílení dobré praxe v této oblasti.

Vývoj ICT zařízení jde velmi rychle dopředu, a proto je bezpodmínečně nutné, aby na školách působili pedagogové, kteří mají dostatečné digitální dovednosti a zařízení umí ovládat a používají je ve výuce. Důležitá bude i podpora digitální gramotnosti, která bude mít přesah do jiných předmětů (čeština, matematika atd.)

Následně může docházet k efektivnějšímu využití ICT ve vyučovacím procesu, a v důsledku toho jak k cílenému (cílené vzdělávání žáků v oblasti ICT), tak přirozenému (aplikované využití ICT v jednotlivých předmětech) rozvoji digitálních kompetencí žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, u kterých budou ve zvýšené míře využívány tablety a smartphony, jejichž dnes už standardní vybavení slouží jako kompenzační pomůcky (odečítače obrazovky, zesilování zvuku, poznámky), předpokládá se využití fotoaparátů a videokamer, vizualizérů, digitálních lup, digitálních naslouchátek.

Takto bude docíleno: otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení inforatického myšlení žáků a rozvíjení oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků.

NV:

V současnosti se děti dennodenně setkávají s moderní technikou, internetem, a všemi možnými druhy digitální techniky. Znovu se probouzí zájem dětí o kroužky zabývající se touto tematikou. Nejde však jen o pasivní používání přístrojů, ale o využití digitálních technologií dětmi a mládeží v praxi. Na trhu práce stále roste poptávka po IT odbornících, kvalifikovaných pracovnících a odbornících, kteří jsou schopni kombinovat znalosti a dovednosti z dalších oborů s pokročilými digitálními znalostmi a dovednostmi. Digitálně gramotné zaměstnance vyžaduje stále širší okruh odvětví a pracovních pozic. Využívání digitálních technologií má i významný sociální aspekt a zásadní vliv na rozvoj informační společnosti.

Důležitou roli v této oblasti může zastávat i základní umělecká škola, která nabízí mj. umělecko-výtvarné vzdělávání v kombinaci s výukou digitálních technologií. I zde je potřeba pomoci s vybudováním multimediální učebny a tím vytvořit podmínky pro další rozvoj tohoto oboru. Činnost školy je zaměřena na práci s talentovanými dětmi a systematicky rozvíjí jejich tvůrčí schopnosti. Cílem je, aby co nejvíce žáků mohlo digitální technologie využívat jako nástroj pro své umělecké vyjádření.

Schopnost rozlišit přínosy a rizika využívání digitálních technologií jak v osobní, tak ve společenské rovině, je jedním ze základních předpokladů pro život v informační společnosti.

Proto je nutné na tuto skutečnost reagovat – jednak modernizací stávajícího vybavení učeben a vybavení pomůckami. Také pedagogové musí mít adekvátní digitální kompetence a musí své znalosti vhodně předávat žákům, včetně upozornění na negativní jevy, které jsou s užíváním spojeny.

Je nutné také zvyšovat kompetence pracovníků, které vedou zájmové aktivity pro děti a žáky vzhledem k tomu, že se jedná o velmi progresivní oblast, a právě zájmové vzdělávání by se mělo zaměřovat i na nadané děti v této oblasti a posouvat je dále.

Cílem je budovat učebny s moderní digitální technikou pro neformální vzdělávání dětí a mládeže, kde mohou žáci získávat informace, které jsou důležité pro jejich osobnostní rozvoj a profesní orientaci. Dále bude nutné podpora včetně vzdělávacích aktivit pro pedagogy, kteří v této oblasti působí.

Takto bude zejména docíleno: zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení informatického myšlení dětí, rozvíjení odborných a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků a užití digitálních technologií v praxi.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým pracovníkům, vybavení odborných učeben digitálními technologiemi. V rámci využívání informačního centra: také finanční zabezpečení na propagaci, kancelářské potřeby a vytvoření webových stránek. Bude rovněž možné využívat vybudované digitální technologie ve SVCČ včetně informačního centra školami.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Opatření 1. *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, částečně rozvíjí doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nových/inovovaných kurzů DVPP, počet nových/inovovaných metodických materiálů pro učitele. Počet nových metod a způsobů učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšující se výsledky žáků v ORP Olomouc v šetření ICILS, zlepšující se výsledky žáků v ORP Olomouc v šetření podmínek, průběhu a výsledků rozvoje informační gramotnosti (NIQES), počty proškolených pedagogických pracovníků pracujících s ICT, počet realizovaných vzdělávacích programů v oblasti posílení digitálních kompetencí pedagogů, počet společně realizovaných projektů.

3. Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Strategický cíl 3.3 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků prostřednictvím moderních didaktických forem

Specifický cíl 3.3.2 – Rozvoj polytechnického vzdělávání a EVVO dětí a žáků s důrazem na moderní didaktické formy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

MŠ:

V současné době je v rámci předškolního vzdělávání systematicky realizováno polytechnické vzdělávání dětí v rámci RVP u oblasti pracovní činnosti. V mateřských školách je tato oblast realizována dle podmínek jednotlivých škol. Jedná se o konstruktivní činnosti, pěstitelské činnosti, práce s různými materiály, pokusy a projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjení manuální zručnosti dětí.

Podle agregovaných dat MŠMT je polytechnika v oblasti mateřských škol poměrně na dobré úrovni, nejslabší zvyšování je u rozvoji znalostí pedagogů v oblasti polytechnického vzdělávání a využívání ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), spolupráce s jinými MŠ, ZŠ v oblasti polytechniky. Dále MŠ vyhledávají materiál vhodný pro práci.

Je stále potřeba podporovat manuální zručnost dětí, které se k určitým činnostem v rodině nedostanou. Ne každá škola je vybavena pro rozvoj polytechnického vzdělávání. Pokud budou mít školy prostory pro polytechnickou výchovu a ty dobře vybavené, děti začne práce bavit. Důležité je i pedagogické vedení dětí kvalitními proškolenými učiteli.

Pro úspěšný rozvoj kompetencí žáků MŠ v oblasti polytechnické výchovy je kromě zajištění materiálově-organizačního zázemí nezbytná úprava ŠVP škol, pořízení vzdělávacích materiálů pro školy, vytvoření systematického vzdělávacího programu Polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů a metodických materiálů.

V současné době je v rámci předškolního vzdělávání zařazeno polytechnické vzdělávání dětí v MŠ jen podle uvážení MŠ. Nemałym problémem je zde bezpečnost dětí při manuálních činnostech.

ZŠ:

V současné době je v rámci základního vzdělávání systematicky realizováno polytechnické vzdělávání žáků ZŠ v rámci RVP u vyučovacího předmětu Pracovní činnosti. Na prvním stupni je tento předmět rozdělen na okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstruktivní činnosti, Pěstitelské práce a příprava pokrmů. Na druhém stupni ZŠ bohužel v jednohodinových týdenních dotacích, které obsahují okruhy: Pěstitelské práce a chovatelství, Práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti a Svět práce. To vše je doplněno matematikou a předměty přírodovědného a technického směru, doplněné o laboratorní cvičení, pokusy a projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků.

Podle agregovaných dat MŠMT je slabá spolupráce s místními firmami, osobnostmi.

Školám chybí materiál pro tvorbu s dětmi.

Stále ne každá škola je vybavena dílnami, školním pozemkem se zahradou, laboratořemi či odbornými učebnami, proto musí jít současně s materiálním vybavením těchto prostor i rozšiřování škol o nové prostory v rámci nového IROP. Pokud budou mít školy prostory pro polytechnickou výchovu a ty dobře vybavené, žáky začne práce bavit. Důležité je i pedagogické vedení žáků kvalitními proškolenými učiteli. Důležitá je možnost realizovat podporu zručnosti i jinde než ve škole, zejména pokud tam nejsou vytvořeny podmínky (sdílené prostory, projektové dny atd.)

Pro úspěšný rozvoj kompetencí žáků ZŠ v oblasti polytechnické výchovy je kromě zajištění materiálově-organizačního zázemí (viz cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol) nezbytná úprava ŠVP škol, pořízení vzdělávacích materiálů pro školy, vytvoření systematického vzdělávacího programu Polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů a metodických materiálů, realizace projektové výuky na téma Zvýšení manuální zručnosti žáků a realizace projektů v rámci přírodovědných předmětů.

EVVO MŠ:

Environmentální výchova je chápána jako výchova směřující k souladu člověka s životním prostředím. Zasahuje do různých oblastí lidských aktivit a jejím hlavním cílem je u dětí založit elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Z tohoto důvodu je třeba školy podpořit při realizaci aktivit, kterými bude u dětí dosaženo kompetencí v oblasti širokého spektra environmentální výchovy. Environmentální vzdělávání bylo však po dobách rozkvětu opět odsunuto do pozadí. Bylo by vhodné toto nesmírně důležité vzdělávání pro každé dítě, pro jeho zdraví a zdravý vývoj udržet jako podstatnou část vzdělávání na MŠ.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO. V certifikovaném středisku Sluňákov je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků z řad dětí, žáků, pedagogických pracovníků či veřejnosti (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO),

Nadále je potřebné podporovat úpravu ŠVP škol ve smyslu rozšíření nabídky, vývoje a realizace nových environmentálních výukových programů, podpory účasti mateřských škol na environmentálních programech, jedno i vícedenní podpory spolupráce škol a středisek ekologické výchovy na území ORP Olomouc, realizaci ekovýchovných projektů škol, podpory výukových programů a projektů zaměřených na environmentální výchovu a provázání environmentální výchovy s ekologicky příznivým provozem, podpory environmentálních vzdělávacích akcí pro děti a pedagogy zaměřených např. k významným dnům (např. Den Země, Den bez aut apod.) a k aktuálním problémům daného regionu, podpory vybavení stávajících a zřizování nových přírodovědných pracovišť škol, včetně koutků živé přírody a jejich údržby, zřízení a provoz venkovních učeben.

Pro zajištění předávání aktuálního poznatku v oblasti EVVO dětem v MŠ je nezbytná podpora dalšího vzdělávání pedagogů MŠ, další příprava metodických a osvětových materiálů EVVO, a podpora realizace tematických seminářů EVVO pro učitele a

vychovatele. Přínosem bude zajištění proškolení koordinátora EVVO na každé škole, odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tematické dny, programy ...). Proškolení učitelé budou schopni implementovat nová témata EVVO do stávajících ŠVP a rozvíjet tak potřebné kompetence dětí, a to včetně dětí se specifickými potřebami, koordinátoři EVVO realizovat popularizační aktivity na školách.

Z toho důvodu cítí v současné době mateřské a základní školy potřebu se této oblasti věnovat a rozvíjet ji. V prvním vzdělávacím období je EV zařazována zejména do vyučovacích předmětů, které vycházejí z oblasti Člověk a jeho svět, ve druhém vzdělávacím období bývá EV tradičně součástí předmětů vycházejících z oblasti Člověk a příroda, Člověk a svět práce. Školám pro výuku chybí zejména potřební zázemí a vybavení a z toho důvodu využívají pro výuku také služeb ekologických center (např. Sluňákov – Dřesk a Tilpína pro předškolní děti a připravuje se projekt propojený s historií a archeologií: pec na železo, pec na bronz, tkalcovský stav, keramická pec a pec na chleba). Pro mimoměstské školy může být ale pro návštěvu ekologických center překážkou dopravní obslužnost. V následujícím období je třeba podpořit z výše uvedených důvodů projekty jak mateřských a základních škol, tak projekty ekologických center. U škol se mimo vybavení zaměřit zejména na vybudování potřebného zázemí.

Tato potřeba vyplývá ostatně z agregovaných dat MAP v ORP Olomouc, kde 63,2 % škol uvedlo, že plánuje stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky.

EVVO ZŠ:

Environmentální výchova je chápána jako výchova směřující k souladu člověka s životním prostředím. Zasahuje do různých oblastí lidských aktivit a jejím hlavním cílem je u dětí založit elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Z tohoto důvodu je třeba školy podpořit při realizaci aktivit, kterými bude u žáků dosaženo rozvoje kompetencí v oblasti širokého spektra environmentální výchovy. Environmentální vzdělávání bylo však po dobách rozkvětu opět odsunuto do pozadí. Preferováno je rozumějící čtení, cizí jazyky, práce s počítači, inkluze, polytechnická výchova. Bylo by vhodné toto nesmírně důležité vzdělávání pro každého žáka, pro jeho zdraví, zdravý vývoj udržet jako podstatnou část vzdělávání na ZŠ.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO, v certifikovaném středisku Sluňákov je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO),

Nadále je potřebné podporovat úpravu ŠVP základních škol ve smyslu rozšíření nabídky, vývoje a realizace nových environmentálních výukových programů, podpory účasti škol na environmentálních programech, jedno i vícedenní podpory spolupráce škol a středisek ekologické výchovy a SVČ na území ORP Olomouc, realizaci ekovýchovných projektů škol, podpory výukových programů a projektů zaměřených na environmentální výchovu a provázání environmentální výchovy s ekologicky příznivým provozem, podpory environmentálních vzdělávacích akcí pro děti a pedagogy zaměřených např. k významným dnům (např. Den Země, Den bez aut apod.) a k aktuálním problémům daného regionu, podpory vybavení stávajících a zřizování nových přírodovědných pracovišť škol včetně koutků živé přírody a jejich údržby, zřízení a provoz venkovních učeben.

Pro zajištění předávání aktuálních poznatků v oblasti EVVO žákům ZŠ je nezbytná podpora dalšího vzdělávání pedagogů ZŠ, další příprava metodických a osvětových materiálů EVVO, a podpora realizace tematických seminářů EVVO pro učitele a vychovatele. Přínosem bude zajištění proškolení koordinátora EVVO na každé škole, odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tematické dny, programy ...). Proškolení učitelé budou schopni implementovat nová témata EVVO do stávajících ŠVP a rozvíjet tak potřebné kompetence žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, koordinátoři EVVO budou schopni realizovat popularizační aktivity na školách.

NV:

Současná podoba kurikula neumožňuje systematickou a povinnou realizaci polytechnické výchovy v rámci školní výuky. Školy si mohou na 2. stupni místo realizace okruhů Práce s technickými materiály volit např. Práci s laboratorní technikou či Využití digitálních technologií. Jako základní překážka zavedení polytechnicky zaměřené výuky se jeví nedostatek vhodných prostor, případně špatné vybavení stávajících, nedostatečný časový prostor.

Z agregovaných dat plyne hodnocení podpory rozvoje vědecko-technických a environmentálních kompetencí v rámci školních družin a školních klubů i středisek volného času je v našem kraji mírně pod průměrem v ČR (výsledky na menší územní celek nejsou dostupné). Aktivní působení těchto subjektů ve zmíněných oblastech je nadprůměrné (pouze u školních klubů podprůměrné a pohybuje se mezi hodnotou 70–100 %.

SVČ přispívají svojí náplní, v rámci zájmového vzdělávání, také k rozvoji činností v oblasti polytechnického vzdělávání dětí a mládeže v technických oborech, pracují na rozvoji technických dovedností a praktických schopností v oblasti technických, výtvarných, rukodělných. Zaměřují se na oblast práce v pravidelné zájmové činnosti i příležitostných aktivitách na odděleních. Snahou SVČ pak je, konkrétními nabídkami činností, zvýšit u dětí a mládeže zájem o polytechnické činnosti.

Protože se z celospolečenského hlediska jedná o velmi důležitou prioritu podpory v rámci prioritní oblasti rozvoje 4, je Dům dětí a mládeže v nadcházejícím období připraven nadále postupně rozšiřovat nabídku nových činností, vycházejících z požadavků zájemců o polytechnické vzdělávání. Vyžaduje to kvalitní personál a odborné učebny, které budou přinášet vyšší přidanou hodnotu než odborné učebny ve školách tak, aby mohly SVČ zabezpečovat i rozvoj talentovaných dětí v této oblasti. Aby se podařilo zvýšit a podchytit zájem dětí a mládeže o polytechnické vzdělávání ve volném čase, bude nutné připravit především materiální podmínky a v rámci DVPP vzdělat pedagogy volného času v polytechnické oblasti. Dobré podmínky a zajímavé činnosti tak mohou přispět ke zvýšenému zájmu o polytechnickou výchovu a naplnit společenské cíle.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup materiálu, náradí a školních a integrovaných pomůcek, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, finanční podpora na rekonstrukci a vybavení učeben.

Zájmové a neformální vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy může pomoci školám doplnit vzdělávací nabídku a integrovat tento prvek do života školy. Nabízejí se následující možnosti neformálních aktivit:

- Implantace prvků polytechnické výchovy do ŠVP zájmového vzdělávání pro školní družiny a SVČ.
- Realizace větších i menších projektů, projektových a tematických dnů.

- Exkurze do významných firem v regionu a do středních odborných škol pro zvýšení zájmu o polytechnická témata a technické vzdělávání celkově.
- Spolupráce s rodiči – odborníky na vybraná řemesla při realizaci tematicky zaměřených dnů ve škole a případném vedení technicky orientovaných kroužků.
- Dlouhodobá spolupráce se střední školou technického zaměření v regionu orientovaná nejen na motivaci žáků ZŠ ke studiu technického oboru, ale i na metodickou pomoc pedagogům ZŠ s jejich odborným růstem v oblasti polytechnické výchovy.
- Materiální podpora SVČ, proškolení pedagogů volného času v rámci DVPP.

Opatření umožňující realizaci výše uvedených kroků:

- Větší podpora v oblasti financování škol a SVČ.
- Rozšíření nabídky DVPP.
- Motivace firem a středních škol ke spolupráci se základními školami v regionu.
- Zjednodušení administrativy umožňující školám a školským zařízením dosáhnout na finance z dotačních programů.

Motivace rodičů ke spolupráci se školami a případně zjednodušení legislativy umožňující technicky zdatným zájemcům z řad rodičů vést zájmové kroužky na školách.

NV – EVVO:

Neformální EVVO je velmi dobrá forma zvýšení ekogramotnosti dětí MŠ a ZŠ: hravé motivace a předávání informací, učení v přírodě, neformální prostředí pro komunikaci a práci ve skupinách, lektori jako pomoc pro zvýšení učitelské autority apod.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO v rámci účasti na aktivitách neformálního vzdělávání různých organizací, např. v největším středisku EVVO v ORP Olomouc, certifikovaném středisku Sluňákov, je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO).

Nemalý podíl na EVVO mají i přírodovědně zaměřené kroužky při DDM Olomouc, ve kterých také počet zájemců o EVVO a přírodu stoupá: (rok 2010 – účast na ekoprogramech – 3486 účastníků, účast v přírodovědných kroužcích DDM: 140 žáků. V roce 2015 byla účast na ekoprogramech – 4758 účastníků, v kroužcích DDM 214 žáků). K popularizaci zájmu o přírodu a EVVO slouží také dlouholetá spolupráce DDM se ZOO na Kopečku, při celoroční práci ZOO klubu DDM v prostorách ZOO, nebo převyšující zájem dětí o účast na příměstském táboře DDM v ZOO. Za zmínku také stojí úspěchy žáků při DDM na okresních, krajských i republikovém kole soutěže Zlatý list pro mladé přírodovědce, kde pravidelně obsazují přední místa.

Cíl: Je potřebná další podpora stálé nabídky venkovních vzdělávacích programů a dalších programů EVVO pro školy a učitele a zájemce z řad dětí a mládeže o neformální vzdělávání, které pořádají místní NNO a SVČ. Systematické řešení je s ohledem na synergii s předchozím programovacím obdobím dále rozvíjet v areálu DPLP (dům přírody Litovelského Pomoraví) pořádaných o.p.s. Sluňákov, centrum ekologických aktivit města Olomouc. O.p.s. založilo město právě za tímto účelem, jako servisní organizaci pro školy zajišťující denní a pobytové programy EVVO, kampaně, soutěže, výlety, semináře dalšího vzdělávání EVVO pro učitele ZŠ i MŠ. Sluňákov poskytuje v Horce nad Moravou, v krajinně lužních lesů kolem řeky Moravy, zázemí pro pobytové programy vzdělávání žáků ZŠ a SŠ, mj. talentovaných žáků nebo naopak žáků se zdravotními omezeními, a to s projektovým vyučováním, místně zakotveným učením, vzděláváním k udržitelnému rozvoji, rozvíjením

vztahu člověka k přírodě a také podnikavého postoje v problematice ochrany a tvorby ŽP.

Jednou z významných překážek v oblasti rozvoje kompetencí EVVO je rovněž nedostatečné materiálové a organizační zázemí škol. Mnoho škol se zbavilo svých pozemků, nebo je pronajímá, zmizely dílny a práce na zahradě (pozemcích) školy, děti jsou tak ve školním prostředí zbavovány kontaktu s přírodou. Poté si dostatečně neuvědomují provázanost člověka s přírodou/lesem, jako prostředím rekreace, odpočinku, i nezbytného zdroje materiálů, rezervoáru vody i surovin. Chybí také provozní pracovníci MŠ a ZŠ vzdělaní v oblastech ekologizace veřejných provozů zejména v oblastech stravování (zdravé vaření, ekologický provoz kuchyní a jídelen), správy a údržby budov (ekologický úklid, ekologizace provozů) a v oblasti ekologické údržby veřejné zeleně. Školy často nemají finance, potřebný personál, motivaci a chuť ekologizovat svůj provoz.

Řešením je podpora využití a zřizování školních zahrad, pozemků pro EVVO, instalaci prostorách školy, které řeší interaktivní EVVO, podpora úsporných opatření na šetření energií, teplem a vodou v provozech MŠ a ZŠ, podpora nákupu odpadových nádob na tříděný sběr do škol a dalších opatření na zajištění ekologického provozu škol, a s tím související podpora vzdělávání vedení škol, kuchařek, uklízeček, školníků v praktické ekologizaci provozu škol. K systémovým opatřením patří na každé škole také zajištění koordinátora EVVO odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tematické dny, programy...). K materiálovému vybavení patří také pravidelná podpora nákupu metodických vzdělávacích učebnic, materiálů, pomůcek a materiálů pro školní programy EVVO a osvětových a popularizačních materiálů EVVO.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*. Plně rozvíjí také doporučené opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a dílčím způsobem doporučené opatření *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*. Dílčím způsobem rozvíjí také volitelné téma: *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků a Rozvoj funkční gramotnosti (numerická, dokumentová)*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.

Indikátor:

Počet podpořených osob, počet společně realizovaných projektů. Počet inovovaných ŠVP ZŠ, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro žáky, počet aktivit projektové výuky na ZŠ. počet inovovaných/nově vytvořených zájmových kroužků, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálního vzdělávání, počet učeben vybavených digitální technikou. Počet projektů realizovaných ve spolupráci se středními technickými odbornými školami, a to včetně ostatních forem spolupráce, počet pedagogů proškolených v rámci různých forem DVPP polytechnicky zaměřených, počet zrealizovaných projektových a jiných neformálních školních akcí s polytechnickou tematikou, počet nově otevřených technických zájmových kroužků na školách a SVČ, počet rodičů zapojených do spolupráce se školou ve sledované oblasti, počet firem, které

umožní exkurze ve svých provozech a vykazují další formy spolupráce se školami, doložitelné změny v ŠVP zájmového vzdělávání – družiny, kroužky. Počet aktivit EVVO zrealizovaných v MŠ a v ZŠ, počet dětí a žáků, kteří absolvovali aktivity EVVO na školách, počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů. Počet nově vzniklých/inovovaných aktivit EVVO, počet dětí MŠ – účastníků aktivit EVVO, počet žáků MŠ a ZŠ – účastníků aktivit EVVO, počet nově vzniklých/inovovaných zájmových kroužků v oblasti EVVO, počet aktivit EVVO (vzdělávací programy pro MŠ a ZŠ, denní, pobytové programy, jednorázové akce), počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů. Počet zřízených venkovních učeben, počet pracovníků EVVO na škole, počet zrealizovaných významných dnů, množství ušetřené energie, počet, množství odevzdaných druhotných surovin (papír, baterie atd.)

3.4 Prioritní oblast rozvoje 4

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.1 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol

Specifický cíl 4.1.1 Vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V rámci realizace nadefinovaných cílů MAP je potřebná další podpora pedagogických pracovníků při přípravě výuky, zavádění moderních didaktických forem a přípravě vzdělávacích materiálů. Je potřebné další vzdělávání pedagogických pracovníků tak, aby se dokázali zaměřit na získání kompetencí dětí a žáků potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život.

Bude realizováno proškolení pedagogických pracovníků v oblastech rozvoje kompetencí dětí a žáků definovaných strategickými cíli MAP.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.*

V rámci **MAP IV** je vázána na:

3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, počet vytvořených vzdělávacích materiálů využitelných ve výuce na MŠ a ZŠ, počet zrealizovaných seminářů.

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.1 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol

Specifický cíl 4.1.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol v oblasti rovných příležitostí a podpůrných opatření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Další oblasti, ve které pedagogičtí pracovníci MŠ, ZŠ, příp. SVČ a NNO nutně v současnosti potřebují získat adekvátní a dostatečné množství odborných poznatků, doporučení a postupů je v implementaci dle nově v zákonu zavedených podpůrných opatření, tak aby nejen přesně věděli, na jaké podpůrné opatření žáci mají nárok, ale hlavně aby s ním uměli pracovat, a to opět ve prospěch všech aktérů inkluze.

Z výše uvedených důvodů je žádoucí nabídnout a zajistit široké spektrum kurzů, které by umožnily pedagogickým pracovníkům situaci dostatečně odborně zvládat. Je na místě také využívat speciální programy pro práci s třídou (např. prožitkové a inspirativní programy), kde se pedagogové mohou dále inspirovat k následné vlastní práci se třídou v této oblasti.

Výhodou olomoucké aglomerace, je skutečnost, že původní základní katalogy pro tzv. podpůrná opatření i jejich novější inovované a doplněné varianty vytvořili pracovníci Ústavu speciálně pedagogických studií UP v Olomouci a na ně navázané autorské kolektivy – je tedy zde přímo možnost využít nejenom jejich odbornosti v rámci realizace těchto kurzů, ale také participovat na jejich aktualizaci a případné adaptaci s ohledem na legislativní změny a další měnící se podmínky ve vzdělávání. Zvýšit je nutno povědomí pedagogů o existenci těchto katalogů a jejich inovovaných variant, stejně jako dalších projektových aktivitách spojených s rozvojem využitelných podkladů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků garantovaných univerzitou a hrazených z evropských či jiných rozvojových prostředků.

Zvyšuje se potřeba supervizí pedagogů a konzultační podpory při jednání s rodiči či v krizových situacích se žáky. Opatřeními k tomuto cíli jsou supervize pedagogů, poradenská a konzultační podpora při jednání s rodiči či žáky, např. formou internetové poradny nebo hot line.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence, a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka – hlavními aktéry rozvoje jsou přitom pedagogičtí pracovníci, což jen podporuje nezbytnost jejich dalšího vzdělávání v této oblasti. Zvláště je nutné zaměřit se na žáky s problémovým chováním, ICT technologiemi a psychické a další důsledky pandemické a post-pandemické situace. Stejně tak bude nutno reagovat na aktuální potřebu zařazení dětí a pracovníků v rámci migrační vlny (válečný konflikt na Ukrajině).

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.*

V rámci **MAP IV** je vázána na:

3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a

podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, počet vytvořených vzdělávacích materiálů využitelných ve výuce na MŠ a ZŠ, počet zrealizovaných seminářů.

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.1 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol

Specifický cíl 4.1.3 Vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol v oblasti digitálních dovedností

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Významnou průřezovou dovedností, kterou potřebují pedagogičtí pracovníci průběžně získávat, jsou jejich digitální kompetence. Vzhledem k tomu, že dnešní svět se neustále digitalizuje a digitální technologie jsou všudypřítomné, mají učitelé povinnost připravit své žáky na digitální realitu, které budou ve svém profesním životě bezpochyby čelit. Digitální technologie navíc nabízejí široké spektrum nástrojů a zdrojů, které mohou výuku obohatit a zatraktivnit. Zároveň tímto způsobem mohou učitelé využít moderní formy výuky spočívající v kolaborativních nástrojích, online interakci, aktivním zapojení žáka či podpoře zásady názornosti ve výuce. V současné době, kdy do digitálního světa vstupuje umělá inteligence (AI), je nezbytné, aby se učitelé vzdělávali i v této zcela nové oblasti, neboť zásadním způsobem promění nejen způsob vzdělávání a ověřování výsledků učení, ale i samotné profese na současném i budoucím trhu práce. Získávání nových digitálních dovedností přináší učitelům možnost profesního a osobního rozvoje, znalost a ovládnutí digitálních nástrojů a technologií také zvyšuje jejich efektivitu a produktivitu. Navíc jim umožňuje být kreativnějšími a flexibilnějšími ve své výuce, což jim může přinést osobní uspokojení a profesní růst, což vede k podpoře aspektu wellbeingu učitelů na školách. V neposlední řadě je pro učitele zásadní být seznámeni se silnými i slabými stránkami využívání informačních technologií, riziky s nimi spojenými a také se schopností kriticky pracovat s informacemi v digitálních sítích.

Opatření: budou realizovány vzdělávací aktivity pro pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ – workshopy, semináře, prezentační dny v digitálních dílnách.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a

podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, počet vytvořených vzdělávacích materiálů využitelných ve výuce na MŠ a ZŠ, počet zrealizovaných seminářů.

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.1 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol

Specifický cíl 4.1.4 Další systémová podpora pedagogických pracovníků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V rámci provedených dotazníkových šetření v rámci ORP Olomouc a zpětné vazby z pracovních skupin a jednotlivých aktivit realizovaných v rámci MAP II, byly identifikovány i další potřeby pedagogických pracovníků, které je vhodné v současné době podpořit, a to i s ohledem na celonárodní aktivity v následujících oblastech:

- a) **Management třídních kolektivů** – workshopy pro učitele zaměřené na vedení třídních kolektivů – pro třídní učitele a učitele s výhledem třídnictví
- b) **Leadership** – workshopy pro ředitele škol v oblasti vedení škol, současných nástrojů pro vedení škol, využití digitálních technologií při vedení školy
- c) **Wellbeing** – podpora wellbeingu na školách by neměla být zaměřena pouze na žáky, ale i na učitele, kterým důraz na tyto aspekty pomáhá udržovat v dobré kondici jejich duševní zdraví a předcházet syndromu vyhoření. Proto workshopy pro učitele v této oblasti budou zaměřeny jednak na metodiky wellbeingu v MŠ a ZŠ (na základě metodiky 4R (respekt, rozmanitost, rovnost a resilience) realizace souboru aktivit pro žáky, které jim umožní rozvíjet jejich silné stránky, osobnost a emoční gramotnost a pomohou také rozvíjet schopnosti řešení problémů, zvládnání stresu a poznávání vlastní identity), ale i na vlastní podporu duševního zdraví pedagogických pracovníků. Poslední roky zejména v souvislosti s pandemií Covid-19 přinesly zhoršení některých aspektů duševního zdraví nejen u žáků, ale i učitelů, kteří prožívali zejména v souvislosti s nutností rychlého přechodu na online vzdělávání stresové situace a museli se velmi rychle vyrovnat se zcela novými podmínkami své pedagogické činnosti.

Opatření:

Vzdělávání pedagogických pracovníků v uvedených oblastech

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a

podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, počet vytvořených vzdělávacích materiálů využitelných v MŠ a ZŠ, počet zrealizovaných seminářů.

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.2 – Spolupráce ve vzdělávání

Specifický cíl 4.2.1 Podpora vzájemné spolupráce mateřských a základních škol směrem k budování znalostních kapacit

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Vzájemná spolupráce mateřských a základních škol v současné době není systematicky nastavena. Školy sice vzájemně spolupracují (ne všechny), ale zpravidla pouze na základě buď regionální blízkosti, nebo na základě osobních vazeb. Chybí sdílení informací o potřebách škol a propojení na školy s podobnými problémy nebo potřebami např. ve vazbě na práci s hendikepovanými dětmi, nadanými apod. Školy se tak stávají samostatnými ostrovy v moři a musí složitě samy řešit tyto problémy, protože nemají kontakty a přehled. Chybí systém, kde by školy evidovaly svoje problémy a potřeby a navazovaly by spolupráci a sdílely by dobrou praxi ve všech oblastech.

Opatření: Vytvoření databáze dobré praxe a kontaktů pro propojení škol a navázání spolupráce a sdílení zkušeností. Zajištění finančních prostředků na umožnění setkávání a následné zpětné vazby pro účastníky a další zájemce.

V rámci období MAP I-III byl tento cíl realizován dílčím způsobem v rámci setkávání pedagogů mateřských a základních školách v pracovních skupinách realizačního týmu MAP, v období MAP IV jsou v této oblasti plánována setkání učitelů.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Navázání spolupráce a sdílení zkušeností se může dotýkat jakéhokoliv tématu MAP.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,
3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet zrealizovaných setkání, počet vytvořených zpráv a projektů dobré praxe, počet škol zapojených do realizace vzájemné spolupráce a sdílení, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností.

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.2 – Spolupráce ve vzdělávání

Specifický cíl 4.2.2 Podpora vzájemné spolupráce základních a středních škol směrem k budování znalostních kapacit

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Vzájemná spolupráce základních a středních škol v současné době není systematicky nastavena. Školy sice vzájemně spolupracují (ne všechny) v rámci KAP, ale zpravidla pouze na základě buď regionální blízkosti, nebo na základě osobních vazeb. Chybí sdílení informací o potřebách škol a propojení na školy s podobnými problémy nebo potřebami např. ve vazbě na práci s žáky se specifickými potřebami, nadanými apod.

Opatření: Vytvoření databáze dobré praxe a kontaktů pro propojení škol a navázání spolupráce a sdílení zkušeností. Zajištění finančních prostředků na umožnění setkávání a následné zpětné vazby pro účastníky a další zájemce.

V rámci období MAP I-III byl tento cíl realizován dílčím způsobem v rámci setkávání pedagogů mateřských a základních školách v pracovních skupinách realizačního týmu MAP, v období MAP IV jsou v této oblasti plánována setkání učitelů.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Navázání spolupráce a sdílení zkušeností se může dotýkat jakéhokoliv tématu MAP.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,
3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet zrealizovaných setkání, počet vytvořených zpráv a projektů dobré praxe, počet škol zapojených do realizace vzájemné spolupráce a sdílení, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností.

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.2 – Spolupráce ve vzdělávání

Specifický cíl 4.2.3 Podpora spolupráce mateřských a základních škol s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pro zajištění kvalitního vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Olomouc je zásadní dostupnost škol kvalitními učiteli, kteří budou nejen dostatečně kompetenčně vybaveni, ale zároveň budou mít aktuální přehled o současném stavu poznání oboru, který na školách vyučují v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Proto je důležité, aby vysoké školy vzdělávající učitele dokázaly adekvátně nastavovat pregraduální vzdělávací programy tak, aby učitelé již na úrovni vysoké školy vycházeli vybaveni schopnostmi a dovednostmi, které odrážejí potřeby současných dětí a žáků ve smyslu jejich připravenosti na budoucí povolání. Na druhé straně je třeba, aby MŠ a ZŠ si uvědomovaly, že do škol nastupují sice absolventi vybaveni odbornými znalostmi, ale kteří potřebují nadále pomoci v odborném uvedení do praxe, a to za pomoci uvádějících učitelů. V tomto směru je potřebné rozvíjet vzájemnou spolupráci fakult připravujících učitele mateřských a základních škol, které poskytnou tvůrcům vzdělávacích programů pro učitele potřebnou zpětnou vazbu o tom, jaké jsou aktuální potřeby nejen v oblasti vzdělávání pedagogů, ale i samotných žáků. Fakulty vzdělávající učitele bez tohoto potřebného kontaktu se vzdělávací praxí nemají přílišnou motivaci ke změně svých vzdělávacích plánů na základě potřeb mateřských a základních škol či samotného trhu práce.

Vzájemné setkávání zástupců mateřských, základních a vysokých škol může přispět k lepší připravenosti fakult vzdělávajících učitele ve smyslu aktuálních programů, které odrážejí nejen současný stav poznání, ale konkrétní problémy či potřeby regionálního školství či trhu práce. Mateřské a základní školy naopak mohou ze vzájemných setkávání získat aktuální poznatky a poznání v jednotlivých oborech a didaktických disciplínách či novinkách v oblasti práce s informačními a komunikačními technologiemi a novými metodami ve vzdělávání. Navázání této spolupráce a sdílení zkušeností může takto významně přispět k budování vzdělanostních kapacit v mateřských a základních školách.

V současné době probíhají na některých fakultách vzdělávajících učitele (např. Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci) pravidelná setkání vysokoškolských metodiků s cvičnými učiteli tzv. fakultních mateřských a základních škol, kteří metodicky vedou na školách studenty učitelství v rámci jejich pedagogických praxí v mateřských či základních školách. Na těchto akcích dochází ke vzájemné výměně zkušeností v oblasti metod a forem práce i nastavení principů průběhu pedagogických praxí. Studenti učitelství jsou tak často těmi, kteří přinášejí do výuky na školách nové, neotřelé vzdělávací metody či edukační nástroje, a mohou tak představovat významný inovační prvek v oblasti vzdělávání v mateřských a základních školách. Rozvinutí tohoto systému směrem ke vzniku dalších fakultních škol poskytne potřebné vědomostní zázemí dalším školám v ORP Olomouc a na druhé straně umožní fakultám vzdělávajícím učitele inovovat vzdělávací programy takovým způsobem, aby reflektovaly aktuální potřeby území.

Opatření: realizace pravidelných setkání – kulatých stolů – aktivních učitelů mateřských a základních škol s vysokoškolskými metodiky a zástupci, realizace pravidelných konferencí

pro učitele mateřských a základních škol v oblasti metod a forem práce, vytvoření systému sdílení dobré praxe v podobě společného informačního portálu, vytvoření systému zpětné vazby realizovaných nástrojů, zajištění uvádějících učitelů na školách.

V rámci období MAP I probíhala setkání učitelů základních škol na Pedagogické fakultě UP v rámci projektů OP VVV, v období MAP II jsou v této oblasti plánována setkání pro učitele MŠ a ZŠ.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Daný cíl ve formě sdílení zkušeností pedagogů dílčím způsobem rozvíjí jak všechna povinná opatření *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, opatření *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a opatření *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, tak doporučená a volitelná opatření MAP.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,
3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet zrealizovaných aktivit sdílení (kulatých stolů, konferencí pro učitele, počet fakultních mateřských a základních škol v ORP Olomouc), počet inovovaných pregraduálních vzdělávacích programů pro učitele dle potřeb ORP.

4. Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Strategický cíl 4.2 – Spolupráce ve vzdělávání

Specifický cíl 4.2.4 *Vzájemná spolupráce pracovníků ve vzdělávání při výměně zkušeností dobré praxe*

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zájem o spolupráci základních škol a zaměstnavatelů v současné době postupně vzrůstá i díky realizaci projektu IKAP. Z agregovaných dat MŠMT plyne, že spolupráce škol s firmami však patří k nejslabším oblastem při zlepšování v čase.

Na školách je využíván hlavně předmět Svět práce k poznávání uplatnitelnosti na trhu práce. Zájem ze strany vybraných zaměstnavatelů se projevuje ve větší nabídce exkurzí, besed i soutěží, které jednotlivé zaměstnavatele představují. Rozvíjí se spolupráce škol s Hospodářskou komorou, zaměstnavatelé se zapojují do projektů organizovaných jinými subjekty (např. BEA 4 Junior s.r.o., OK4Inovace, projekty UP Olomouc, ...). Přes všechny tyto rozvíjené aktivity je nutné konstatovat, že zájem ze strany zaměstnavatelů projevuje jen skupina vybraných, mnoho dalších zatím o spolupráci se

základními školami zájem neprojevuje. Překážkou ze strany škol je, kromě jiného, neznalost a nezájem pedagogů o nové technologie a polytechnické vzdělávání a složitá dopravní obslužnost venkovských škol.

Potřeba změny stavu:

Spolupráce škol s místními zaměstnavateli může pomoci ke změně pohledu žáků a rodičů na další vzdělávání dětí (význam řemesel). Zaměstnavatelé mohou svým zviditelněním i pomocí škole při realizaci polytechnického vzdělávání získávat případné budoucí zaměstnance. Je nutné, aby školy a zaměstnanci ochotní ke spolupráci o sobě věděli. Realizací těchto aktivit dojde k propojení teorie s praxí a už na základních školách bude možné reagovat na požadavky trhu práce.

Opatření:

Častější setkávání zaměstnavatelů se zástupci škol (ředitelé, výchovní /kariéroví poradci) a rodiči žáků 8.-9. ročníků k výměně informací (jako je dnes např. burza práce), rozšíření možností besed a exkurzí, navázání pravidelné spolupráce mezi jednotlivými školami a zaměstnavateli, proškolení pedagogů v rámci polytechnického vzdělávání a kariérodního poradenství, ze strany škol oslovení rodičů žáků (podnikatelů) k případné spolupráci, úprava ŠVP škol, stáže učitelů ve firmách nebo samostatné vzdělávání ve spolupráci s firmou, konzultace odborné problematiky, podpora realizace exkurzí či dnů otevřených dveří nebo krátkodobých stáží, zapojení odborníků z praxe do výuky, realizace přednášek a projektových dnů, pronájem či darování konkrétního technického zařízení, příspěví na materiál pro produktivní činnost žáků, materiální a personální podpora technicky zaměřených kroužků, spolupráce s Úřadem práce.

Polytechnická výchova:

Spolupráce MŠ, ZŠ a SŠ není dostatečně systematická a v současné době je spíše ojedinělá. Této problematice se prakticky věnují jen některé ZŠ v rámci předmětu Svět práce, který je součástí Praktických činností a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Spolupráce mezi MŠ a ZŠ je realizována výjimečně, zejména u příspěvkových organizací, kde je MŠ a ZŠ společnou součástí. V oblasti spolupráce ZŠ a SŠ se jedná o školy, které blíže spolupracují s vybranými středními školami technického směru zapojení v rámci projektu IKAP. Spolupráci všech stupňů škol pohlížet jako na jakékoliv jiné partnerství, u kterého je třeba dosáhnout společného cíle - naplnit společnou strategii a vzájemně se obohatit, z pohledu škol se budou realizovat určitá systémová opatření, která budou zakotvena v ŠVP, který bude třeba inovovat a upravit a doplnit zejména o realizované vzájemné návštěvy MŠ, ZŠ a SŠ, účast žáků na společných projektech, bude třeba vzít v potaz hledisko bezpečnosti žáků v době realizace těchto činností. Realizací těchto aktivit dojde k propojení teorie s praxí a už na MŠ bude možno děti směřovat k zájmu o techniku a na základních školách bude možné reagovat na požadavky trhu práce na základě spolupráce se SŠ.

(Návrhy opatření: doplnění ŠVP škol se zaměřením na spolupráci a realizaci podpůrných aktivit (projektové dny, dny otevřených dveří, přednášky, výpůjčky konkrétního technického zařízení). Vzdělávání pedagogů podpořit formou sdílení dobré praxe a praktických ukázek.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:
Tento cíl je vázán na doporučená opatření (témata) MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO) a Rozvoj*

podnikavosti a iniciativy dětí a žáků.

V rámci **MAP IV** je vázána na:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,
3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

Indikátor: počet zrealizovaných setkání, počet vytvořených zpráv a projektů dobré praxe, počet škol zapojených do realizace vzájemné spolupráce a sdílení, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušenosti. Počet inovovaných ŠVP škol, počet škol zapojených do realizace spolupráce, počet realizovaných projektových dnů, počet realizovaných sdílených dílen.

4. Referenční rámec

4.1 Cíle MAP vs. povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X - slabá, XX – střední, XXX - silná)

	Povinná opatření			Doporučená opatření			Průřezová a volitelná opatření					
	Předškolní vzdělávání a péče	Čtenářská a matematická gramotnost	Inkluzivní vzdělávání	Rozvoj podnikavosti a iniciativy	Rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání	Kariérové poradenství	Rozvoj digitálních kompetencí	Rozvoj kompetencí pro využívání CJ	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí	Rozvoj kulturního povědomí	Investice do rozvoje kapacit ZŠ	Aktivita související se vzděláváním mimo OP VVV, IRCP
SC1.1.1	XXX											
SC1.1.2			XX								XXX	
SC1.1.3	XXX	XX	XX	X	XX		XX	XX	XX	XX		X
SC1.1.4		XX	XX	X	XXX		XX	XX	XX	XX	XX	X
SC1.1.5	XX											XXX
SC1.1.6	XX			XXX						XX		
SC1.2.1	XX											
SC1.2.2	XX	XX	XX	X	X	X						
SC1.3.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SC1.3.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SC1.4.1	X	X	X	X	X	X						
SC1.5.1	XX		XXX	X								
SC1.5.2			XXX	XX	XX	XXX			XX			
SC1.5.3		X	XXX	XXX	XX	XX	X	X	X	X		X
SC2.1.1			XXX									
SC2.1.2			XXX									
SC2.2.1			XXX									
SC2.3.1			XXX									
SC2.4.1			XXX									
SC2.4.2			XXX									
SC2.4.3			XXX	XXX								
SC2.4.4			XXX									
SC2.4.5			XXX									
SC2.5.1			XXX									
SC2.5.2			XXX									
SC3.1.1	XXX	XXX	XX									
SC3.1.2		XXX	XX	XX					X	X		
SC3.1.3		XXX	X									
SC3.1.4		XXX										
SC3.2.1	XX	XXX	XX	X					X	X		
SC3.2.2		XXX	XX		XXX							
SC3.2.3		XXX	XX		XXX							
SC3.2.4		XXX			XXX							
SC3.2.5	X	XXX	XXX						X		X	
SC3.3.1	XXX		XX						XXX			
SC3.3.2		XX	XX						XXX		XX	
SC3.3.3			XX	XX					XXX	X		
SC3.3.4			XX	XX					XXX	X		
SC3.4.1	XXX		XX		XX		XXX					
	Povinná opatření			Doporučená opatření			Průřezová a volitelná opatření					

	Předškolní vzdělávání a péče	Čtenářská a matematická gramotnost	Inkluzivní vzdělávání	Rozvoj podnikavosti a iniciativy	Rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání	Kariérové poradenství	Rozvoj digitálních kompetencí	Rozvoj kompetencí pro využívání CJ	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí	Rozvoj kulturního povědomí	Investice do rozvoje kapacit ZŠ	Aktivita související se vzděláváním mimo OP VVV, IRCP
SC3.4.2		X	XX	X	XX		XXX	X				
SC3.4.3	X		XX		XX		XXX					
SC3.5.1	XXX		XX		XXX				X			
SC3.5.2			XX		XXX				X			
SC3.5.3					XXX				X			
SC3.5.4					XXX				X			
SC3.6.1	XXX	X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.2		X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.3		X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.4			XX	XX					XXX	XXX		
SC3.7.1	XXX		X						XXX	X		
SC3.7.2			XX						XXX	X		
SC3.7.3									XXX	X		
SC4.1.1	XXX			X	XXX		X					
SC4.1.2			X	X	XXX		X					
SC4.1.3					XXX		X		X			
SC4.1.4				XXX	XX				XXX			
SC4.1.5				XXX	XXX							
SC4.1.6					XXX		X					
SC4.2.1				XXX	X				X			
SC4.2.2				XXX	X				X			
SC4.2.3				XXX	X				X			
SC4.2.4				XXX	X				X			
SC4.2.5				XXX	X				X			
SC4.3.1			XX	X	X	XXX			X			

4.2 Cíle MAP vs. povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) MAP IV se 3 úrovněmi vazby (X – slabá, XX – střední, XXX – silná)

Povinná témata:

1. téma podpory **moderních didaktických forem** vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje **potenciálu každého žáka**, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,
3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí **pracovníků ve vzdělávání** a podpory managementu třídních kolektivů.

Průřezová témata:

1. **proměna obsahu a způsobu vzdělávání** (podpora schopností hlubšího porozumění problémům v širších souvislostech oproti přetěžování žáků informacemi; důraz na využívání znalostí ke kreativním aktivitám a týmové spolupráci; propojování jednotlivých disciplín a jejich uplatňování pro praktické využití, rozvoj dovedností a získávání praktických zkušeností a poznatků v souvislostech; podpora badatelské a projektové výuky či metod kreativního učení),
2. **podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání** (podpora vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod, včetně metod kolegiální spolupráce; podpora pedagogických pracovníků při společné přípravě výuky a jejím reflektování; důraz na to, aby pedagogické týmy škol dokázaly zaměřit vzdělávání svých žáků více na získávání kompetencí, potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život; podpora genderově nestereotypních přístupů k výuce),
3. **digitální kompetence k celoživotnímu učení** (seznámení se se silnými i slabými stránkami využívání informačních technologií, riziky s nimi spojenými a získání kompetencí pro využívání těchto technologií k získávání relevantních informací – rozvoj schopností vyhledávat, třídit a kriticky hodnotit informace),
4. **snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání** (dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání; inkluzivní (společné) vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, rozvoj kompetencí pedagogů v oblastech, které směřují ke schopnosti vzdělávat různorodé kolektivy dětí a rozvíjet potenciál žáků se sociálním a jiným znevýhodněním),
5. **spolupráce MŠ – ZŠ / ZŠ – SŠ** (součinnost a spolupráce škol v územích).

Volitelná témata:

1. rozvoj **podnikavosti**, iniciativy a kreativity dětí a žáků,
2. rozvoj kompetencí dětí a žáků v **polytechnickém** vzdělávání,
3. výchova k **udržitelnému rozvoji** – zahrnuje EVVO, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků (příjemce může zvolit jen některou z částí, které se bude věnovat),
4. **mediální gramotnost**,
5. rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání **cizího jazyka**,
6. rozvoj **českého jazyka** u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí,
7. rozvoj **vztahu k místu**, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití,
8. **wellbeing** (duševní zdraví dětí, žáků a pedagogů).

	Povinná témata			Průřezová témata					Volitelná témata							
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	4.	5.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
SC 1.1.1		X					XX									X
SC 1.1.2		X														X
SC 1.1.3		X					XX									X
SC 2.1.1		XXX					XX									X
SC 2.2.1		XXX				X	XX									X
SC 2.2.2		XXX				X	XX									X
SC 2.2.3		XXX				X	XX							XXX		X
SC 2.3.1		XXX					XX									X
SC 2.3.2		XXX					XX									X
SC 2.3.3		XXX					XX									X
SC 2.3.4		XXX					XX									XXX
SC 3.1.1	XXX			XX		X								XX		
SC 3.1.2	XXX			XX		X										
SC 3.2.1	XXX			XX		X					XXX	XXX				
SC 3.2.2	XXX			XX		X			XXX							
SC 3.2.3	XXX			XX		X										
SC 3.2.4	XXX			XX		X									XXX	
SC 3.3.1	XXX			XX		XXX			X			XXX				
SC 3.3.2	XXX			XX		X				XXX	XXX					
SC 4.1.1			XXX		XX											
SC 4.1.2			XXX		XX		XXX									
SC 4.1.3			XXX		XX	XXX										
SC 4.1.4			XXX		XX		XX									XXX
SC 4.2.1			XXX		XXX			XXX								
SC 4.2.2			XXX		XXX			XXX								
SC 4.2.3			XXX		XXX			XXX								
SC 4.2.4			XXX		XXX			XXX								

Spolufinancováno
Evropskou unií

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

4.3 Investiční priority

Strategický rámec MAP - seznam investičních priorit MŠ (2021 - 2027)

Číslo řádku	Identifikace školy					Název projektu	Kraj realizace	Obec s rozšířenou působností - realizace	Obec realizace	Obsah projektu	Výdaje projektu v Kč ¹⁾		Předpokládaný termín realizace měsíc, rok		Typ projektu ²⁾		Stav připravenosti projektu k realizaci	
	Název školy	Zřizovatel	IČ školy	IZO školy	RED IZO školy						celkové výdaje projektu	z toho předpokládané výdaje EFRR	zahájení realizace	ukončení realizace	navýšení kapacity MŠ / novostavba MŠ ³⁾	zajištění hygienických požadavků u MŠ, kde jsou nedostatky identifikovány KHS ⁴⁾	stručný popis např. zpracovaná PD, zajištěné výkupy, výběr dodavatele	vydané stavební povolení ano/ne
1	Mateřská škola Olomouc, Herrmannova 1	Statutární město Olomouc	75 029 561	172 000 505	672 000 491	Rozšíření kapacity MŠ Olomouc - Chomoutov, Baarova	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	zvýšení kapacity MŠ	32 500 000	27 625 000	2023	2024	X	X	ano	ano
2	ZŠ a MŠ Olomouc Nemilany, Raisova 1	Statutární město Olomouc	75 029 511	102 308 756	600 140 598	Přístavba - rozšíření kapacity Česká čtvrť	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	zvýšení kapacity MŠ, odborná učebna - polytechnika	6 000 000	5 100 000	2024	2025		X	ne	ne
3	MŠ Čajkovského	Statutární město Olomouc	75 029 626	107 627 078	600 139 379	Rozšíření kapacity MŠ	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	zvýšení kapacity MŠ	31 000 000	26 350 000	2023	2024	X		ne	ne
4	MŠ Husitská	Statutární město Olomouc	61 989 851	107 626 969	600 140 253	Rozšíření kapacity MŠ	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	zvýšení kapacity MŠ	10 000 000	8 500 000	2023	2024	X		ne	ne
5	ZŠ a MŠ Olomouc, Demlova 20	Statutární město Olomouc	61 989 665	102 308 900	600 140 245	MŠ Petřkova - energetická opatření	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Nová fasáda včetně zateplení, energetické úspory	1 603 000	1 362 550	2023	2023			ano	ne
6	Sofisa, z.s. Olomouc, Černovír č. ev. 51	Sofisa, z. s.	07 133 871	181 097 117	691 012 377	Navýšení kapacity MŠ o 30 dětí a modernizace soc. zařízení	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Navýšení kapacity lesní MŠ o 30 dětí, modernizace soc. zařízení, vybudování stravovacích zařízení a učebny	35 000 000	29 750 000	2023	2024	X	X	ano	ne
7	Mateřská škola jazyková a umělecká s.r.o., Camilla Sitteho 10	Mateřská škola jazyková a umělecká s.r.o.	28 659 503	181 029 685	691 003 203	Zvýšení kapacity MŠ	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Zvýšení kapacity MŠ	20 000 000	17 000 000	12/2022	2025	X		ne	ne
8	PK Office Media Service s.r.o., Kaprova 14, Praha	společnost s.r.o.	02 251 167			Polyfunkční dům - mateřská škola	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	zřízení mateřské školy v Polyfunkčním domě	19 800 000	16 830 000	2017	2018	X		ne	ne
9	MŠ a ŠJ Kopretina Olomouc, s.r.o	společnost s.r.o.	04164211	181069946; 181069954	691008213	Rozšíření kapacity MŠ	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	nákup a rekonstrukce vhodné nemovitosti pro provoz MŠ a školní vývařovny pro děti MŠ. Projekt počítá s vybudováním 4 učeben pro děti přeškolního věku s celkovou kapacitou 60 dětí. V MŠ bude zřízeno ŠPP pro 3 pracovníky se specializací na speciální pedagogiku, psychologii a logopedii, zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky a specializované učebny pro výuku polytechniky, jazyků a ICT.	20 000 000	17 000 000	8/2025	9/2026	X		ne	ne
10	Mezinárodní Montessori škola Olomouc - mateřská a základní škola, z.ú.	z.ú.	03681041	181064642	691007471	Navýšení kapacity MŠ	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	přístavba mateřské školy na pozemku školy	5 000 000	4 250 000	6/2025	9/2025	X		ano	ano

28	ZŠ a MŠ Olomouc Nemilany, Raisova 1	Statutární město Olomouc	75 029 511	102 308 756	600 140 598	Odborné učebny a zázemí školy včetně zázemí školní družiny	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	zvýšení kapacity školy, vybudování odborných učeben, vybudování environmentální učebny, Modernizace stávající učebny chemie a fyziky, Vybudování venkovního zázemí ŠD hřiště, nové herní prvky, rozšíření spektra digitálních učebních pomůcek. Změny budou probíhat v různých budovách spadajících pod ZŠ	14 500 000	12 325 000	2023	2025	X	X		x		X		x		ne	ne
29	ZŠ a MŠ Olomouc-Holice, Návěs Svobody 41	Statutární město Olomouc	61 989 631	10 230 870	600 140 199	Odborné učebny	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Rozšíření prostor školy, vybudování odborných učeben, zlepšení zázemí školy, energetické úspory	23 000 000	19 550 000	2023	2025										ne	ne
30	ZŠ sv. Voršily Olomouc, Aksamitova 6	Českomoravská provincie Římské unie řádu svatých Voršily	49 588 095	49 588 095	600 001 709	Modernizace odborných učeben a zajištění bezbariérovosti budovy ZŠ sv. Voršily	Olomoucký	Olomouc	Olomouc		12 000 000	10 200 000	2022	2023	X	X		X						ne	ne
31	SŠ, ZŠ a MŠ prof. V. Vejvodského Olomouc, Tomkova 42	Olomoucký kraj	00 601 691	108 056 848	600 026 612	Rekonstrukce polytechnických učeben	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	dílny, cvičná kuchyňka budova Svatoplukova, Tomkova	2 000 000	1 700 000	2020	2022			X	X						ne	ne
32	SŠ, ZŠ a MŠ prof. V. Vejvodského Olomouc, Tomkova 42	Olomoucký kraj	00 601 691	108 056 848	600 026 612	Rekonstrukce učebny cizích jazyků vč. vybavení	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	v budově Táboritů s WIFI připojením a IC technikou, nábytek, úprava elektroinstalace	1 000 000	850 000	2020	2022	X									ne	ne
33	SŠ, ZŠ a MŠ prof. V. Vejvodského Olomouc, Tomkova 42	Olomoucký kraj	00 601 691	108 056 848	600 026 612	Rekonstrukce a vybavení učebny informatiky	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	zvýšení kapacity, modernizace, obnova zastaralého vybavení IC, připojení k internetu, software, nábytek	1 000 000	850 000	2020	2022				X						ne	ne
34	SŠ, ZŠ a MŠ prof. V. Vejvodského Olomouc, Tomkova 42	Olomoucký kraj	00 601 691	108 056 848	600 026 612	Modernizace a vybavení učeben informatiky	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	uzpůsobení prostor pro výuku nové informatiky, polytechniky a přírodních věd dle konceptu STEM a pro rozvoj digitální gramotnosti žáků	4 850 000	4 122 500	11/2022	8/2023	X	X	X	X						ano	ne
35	Scioškola Olomouc - základní škola, s.r.o.	společnost s r.o.	04 774 485	181 077 442	691 009 279	Vybudování odborných učeben včetně vybavení a dalšího zázemí školy	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Vybudování odborných učeben včetně potřebného zázemí a vytvoření zázemí pro školní poradenské pracoviště, prostory pro komunitní aktivity a zázemí pro družinu a klub. Jedná se o učebny cizích jazyků, učebny přírodních věd, učebny vybavené ICT a potřebné zázemí k učebnám.	40 000 000	34 000 000	2023	2023	X	X	X	X		X	X	X	X	ano	ne
36	SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené Olomouc, tř. Kosmonautů 4	Olomoucký kraj	00 844 071	000 844 071	600 026 621	Rekonstrukce a vybavení odborných učeben, zřízení bezdrátové IT sítě	Olomoucký	Olomouc	Olomouc		1 200 000	1 020 000	2020	2021			X	X	X				X	ne	ne
37	SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené Olomouc, tř. Kosmonautů 5	Olomoucký kraj	00 844 071	000 844 071	600 026 622	Keramická dílna a pracovní výtvarné výchovy	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	rekonstrukce stávající keramické dílny a pracovní výtvarné výchovy	2 000 000	1 700 000	6/2023	12/2023				X						ne	ne

38	Waldorfská základní škola a mateřská škola Olomouc s.r.o.	Waldorfská základní škola a mateřská škola Olomouc s.r.o.	28 595 475	181 015 251	691 001 359	Odborné učebny	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	1. Učebna (zázemí) pro výuku přírodních věd (péče o školní zvířata) a polytechniky 2. Učebna pro výuku tradičních řemesel - selská světnice - kolovraty, tkalcovské stavy, mlýnky na obilí, kachlová kamna na pečení chleba 3. Učebna IT a robotiky s využitím konektivity 4. Učebna cizích jazyků 5. družina, školní klub, zázemí pro školní poradenské pracoviště Všechny učebny budou umožňovat výuku pro jednu třídu. 6. Venkovní altán pro výtvarnou výuku V odpoledních hodinách budou prostory sloužit pro komunitní aktivity, vč. sociální inkluze	55 600 000	47 260 000	06/2023	12/2026	X	X	X	X		X	X	X	X	ano	ano
39	ZŠ Sv. Voršily	Českomoravská provincie ŘV řádu Sv. Voršily, Praha 1	49 588 095	049588095		Výměna oken	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Výměna 73 ks oken na budově a doplnění o předokenní žaluzie za účelem energetických úspor a zlepšení hygienických podmínek pro práci.	4 000 000	3 400 000	2 024	2 025									ano	ano	
40	ZŠ a MŠ Bystročice	Obec Bystročice	75029341	102308284	600140326	Přístavba školní družiny	Olomoucký	Bystročice	Bystročice	Jednopodlažní přístavba ke stávající budově školy na pozemku školy o rozměrech 7,5 x 10 m a s přímým vstupem do školní zahrady.	12 000 000	10 200 000	2023	2025						X		ano	ano		
41	ZŠ a MŠ Bystročice	Obec Bystročice	75029341	102308284	600140326	Vytvoření venkovní odborné učebny na školní zahradě, rozšíření venkovního areálu o nová sportoviště	Olomoucký	Bystročice	Bystročice	Vytvoření venkovní odborné učebny na školní zahradě (vybudování zázemí pro vzdělávání dětí). Zázemí může být využíváno při dopolední výuce i při odpolední ŠD. Využití je možné i pro komunitní aktivity. Dále dojde k rozšíření venkovního areálu u školy o nová sportoviště (dráha pro 60 m běh, doskočiště, šplhadla, apod.), která budou využívána v hodinách TV a při odpoledních volnočasových aktivitách.	6 500 000,00	5 525 000	2024	2026	X	X	X			X			ano	ne	
42	ZŠ Olomouc, Zeyerova 28	Statutární město Olomouc	47657162	047657162	600140130	Rekonstrukce koridoru	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Kompletní demotáž střechy a ocelové nosné konstrukce spojnice mezi budovami, která zároveň slouží jako prostor přičekání žáků na oběd, a její nahrazení střehou pultovou. Osazení nové hliníkové fasády a vybudování malé zahrádky, což umožní větrání školní družiny do volného prostoru.	3 300 000	2 805 000	2025	2025							X		ano	ano	
43	ZŠ a MŠ Bystročice	Obec Bystročice	75029341	102308284	600140326	Vybudování vnitřní konektivity školy, ICT a jazykové učebny	Olomoucký	Bystročice	Bystročice	Vybudování vnitřní sítě školy, rozšíření do všech částí školy a vybudování jazykové učebny z bývalé ředitelny. Jazyková učebna bude sloužit všem žákům školy, školní družině i předškolákům z MŠ.	1 000 000	850 000	2025	2028	X						X		ano	ne	
44	ZŠ a MŠ Bystročice	Obec Bystročice	75029341	102308284	600140326	Odstranění vlhkosti ve sklepních prostorách, rekonstrukce podlah	Olomoucký	Bystročice	Bystročice	Odstranění vlhkosti v prostorách suterénu školy a rekonstrukce podlah v budově školy.	12 000 000	10 200 000	2025	2028									ano	ne	
45	ZŠ Olomouc, Stupkova 16	Statutární město Olomouc	47 657 189	47 657 189	600140148	Modernizace cvičké školní kuchyňky	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	V místnosti, která je původní z roku 1968, je potřeba vyměnit podlahovou krytinu a osvětlení, zrekonstruovat rozvody elektřiny a vody. Dále je nutné učebnu vybavit 4 varnými ostrůvky a spotřebiči, kuchyňskými skříňkami na kuchyňské potřeby a náčiní, dřezu, chladničkou a myčkou na nádobí.	1 500 000	1 275 000	2025	2026						X			ano	ne	
46	Mezinárodní Montessori škola Olomouc - mateřská a základní škola, z.ú.	z.ú.	03681041	181111306	691007471	Vybudování zázemí školní družiny	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	úprava a využití stávajících prostor 3. NP, vestavba části podlaží pro zázemí školní družiny	5 000 000	4 250 000	2026	2026						X		ano	ano		

Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury pro zájmové, neformální vzdělávání a celoživotní učení (2021-2027)

Číslo řádku	Identifikace organizace (školského/vzdělávacího zařízení)			Název projektu	Kraj realizace	Obec s rozšířenou působností - realizace	Obec realizace	Obsah projektu	Výdaje projektu v Kč ¹⁾		Předpokládaný termín realizace měsíc, rok		Typ projektu ²⁾				Stav připravenosti projektu k realizaci	
	Název organizace	Zřizovatel (název)	IČ organizace						celkové výdaje projektu	z toho předpokládané výdaje EFRR	zahájení realizace	ukončení realizace	s vazbou na podporovanou oblast				stručný popis, např. zpracovaná PD, zajištěné výkupy, výběr dodavatele	vydané stavební povolení ano/ne
													cizí jazyky	přírodní vědy ³⁾	polytech. vzdělávání ⁴⁾	práce s digitálními tech. ⁵⁾		
1	Waldorfská ZŠ a MŠ Olomouc, s.r.o., Tomkova 420/48	Waldorfská ZŠ a MŠ Olomouc, s.r.o.	28 595 475	Pavilon volnočasových a vzdělávacích aktivit pro všechny generace	Olomoucký	Olomouc	Olomouc		43 000 000	36 550 000	2020	2023		X	X		ne	ne
2	Sdružení D, z.s. Olomouc, 17. listopadu 43	Sdružení D, z.s.	70 865 574	Objekt pro práce se školní a ohroženou mládeží	Olomoucký	Olomouc	Olomouc		20 000 000	17 000 000	2017	2018					ne	ne
3	Junák - český skaut, středisko Žlutý kvítek Olomouc, z.s., Rooseveltova 101	Junák - český skaut, z.s. Praha	62 335 561	Rekonstrukce a dostavba budovy	Olomoucký	Olomouc	Olomouc		7 000 000	5 950 000	2017	2017	X	X	X	X	ne	ne
4	Dům dětí a mládeže Německého řádu, s.r.o. Olomouc, Nešverova 1	Bailiva Čechy, Morava, Slezsko, familiáři Německého řádu Olomouc	01 756 958	Rekonstrukce prostor pro účely zájmového vzdělávání	Olomoucký	Olomouc	Olomouc		20 000 000	17 000 000	2017	2017	X	X	X	X	ne	ne
5	Divadlo na cucky, SW7, o.p.s., Dolní nám. 24	DW7, o.p.s.	27 025 624	Ateliér Divadla na cucky jako centrum kreativního vzdělávání	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Stavební investice s cílem rekonstrukce stávajících prostor v sídle žadatele na kreativní dílnu s kapacitou 20 žáků a ateliér/laboratoř pro práci s digitálními technologiemi pro vyučování ICT, programování, robotika, grafika, design, animace, polytechnické vzdělávání, apod.	3 600 000	3 060 000	2023	2024			X	X	ne	ne
6	Stuňákov - Centrum ekologických aktivit, o.p.s., Skrbeňská 669, Horka nad Moravou	Statutární město Olomouc	27 784 525	Vybavení a modernizace vnitřních a venkovních odborných učeben pro přírodovědné vzdělávání a práci s digitálními technologiemi	Olomoucký	Olomouc	Horka nad Moravou	učeben pro přírodovědné vzdělávání a práci s digitálními technologiemi	5 000 000	4 250 000	2023	2024		X	X	X	ne	ne
7	ZUŠ Miloslava Stibora Olomouc, Pionýrská 4	Olomoucký kraj	47 654 279	Vybudování počítačové učebny z půdních prostor	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Nové učebny budou zaměřeny na výuku předmětů Multimediální a animovaná tvorba, Grafický design, Fotografie (analogová, digitální). V rámci realizace projektu dojde k vybudování dvou specializovaných učeben, temné komory, dvou kabinetů, toalet včetně wc pro vozíčkáře, hygienické místnosti pro úklid a malý sklad. Budova by byla osazena výtahem a získala by tak bezbariérový přístup. Dojde také výměně krovu a střechy, které jsou ve špatném stavu hraničícím s havarijním stavem.	25 000 000	21 250 000	2 024	2 025				X	ne	ne
8	ZUŠ Fantazie s.r.o.	ZUŠ Fantazie s.r.o.	28 595 475	Venkovní výukový altán	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Venkovní výukový altán , rozšíření výuky o grafickou tvorbu a pořízení vybavení, další IT vybavení	1 050 000	892 500	01/2023	12/2023		X	X	X	ano	ne
9	Knihovna města Olomouce	Statutární město Olomouc	00096733	Edukační centrum KMOL	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Přeměna Internetového centra KMOL na moderní edukační pracoviště s možností pořádání besed, workshopů, školení, kroužků. Podpora čtenářské gramotnosti, přírodních věd, sociální integrace, environmentální výchova.	4 000 000	3 500 000	2023	2024		X		X	ano	ne
10	Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace	Statutární město Olomouc	00096814	Vzdělávací a poradenské environmentální centrum při Zoo Olomouc – Loděnká	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Výstavba vzdělávacího centra pro školská zařízení a širokou veřejnost. Součástí centra jsou tři učebny včetně zázemí pro pedagogy a velké mořské akvárium, jako neohroženější ekosystém světa.	50 000 000	42 500 000	2023	2026		X	X		ano	ano
11	Dům dětí a mládeže Olomouc	Olomoucký kraj	000 096 792	Modernizace odborných učeben na DDM Olomouc	Olomoucký	Olomouc	Olomouc	Modernizace a vybavení odborných učeben na DDM Olomouc (ve dvou budovách, a to 17. listopadu 1034/47 a Janského 1), dojde ke zlepšení kvality zájmového vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a vytvoření podmínek k propojení formálního a neformálního vzdělávání v oblasti digitálních technologií ICT a polytechnického vzdělávání. Realizací projektu budou modernizovány učebny digitální fotografie, multimediální ateliér, dřevodílna, učebna Robotiky, učebna 3D tisku a učebna PC. Součástí projektu bude zajištění bezbariérovosti obou výše uvedených budov.	14 050 380	11 942 823	2023	2024			X	X	ne	ne

předseda ŘV MAP Mgr. Viktor Tichák, Ph.D.